

НИЕ НЕ ВЯРВАМЕ В ЩЪРКЕЛИ

1965

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА:

Петьо
Сашо
Ваньо
Малина
Стефанов
Стефанова
Иванов
Иванова
Коко
Красимира
Хазайката
Буби
Владо

I част – провинциален град, 1963 г.

II част – София, 1965 г.

ПЪРВА ЧАСТ

1

Вечер. Улица, осветена от един електрически стълб. Светва прозорецът на сградата, която се вижда отсреща. На прозореца застава едно момиче. Три момчета спират долу под стълба. Те носят ученически чанти – явно се връщат от училище. Сашо размахва тетрадка и оживено спори с Ваньо.

САШО: Значи, и ти. Така ли?

ВАНЬО: Така.

САШО: Добре. А защо?

ВАНЬО: Не ми харесва.

САШО: Кое не ти харесва?

ВАНЬО: Лирическото отстъпление.

САШО: Виж какво. Имат ли право учениците на любов, или нямат?

Имат ли? Ти?

ПЕТЬО: Имат.

САШО: Ти?

ВАНЬО: Имат.

САШО: Имат. Тогава защо ми е писала двойка?

ВАНЬО: Казах ти – отклонил си се от темата.

САШО: Къде бе, къде например? Покажи.

ВАНЬО: На много места.

САШО: Добре, покажи поне едно.

ВАНЬО: Дай тетрадката (*взема тетрадката, чете*). „Пенчо Славейков – критик реалист... Аз също обичам едно момиче, но няма да пиша името му по понятни съображения. Някои от учителите (също няма да им пиша имената) искат да ни забранят да ходим. Но Пенчо Славейков ни учи да не се поддаваме на никакви интервенции, защото „за сърцата, що се любят, и смъртта не е раздяла”.

САШО: И за това нещо – двойка! А иска ли лично отношение в темата? (*Смях.*) Вие се смеете, ама на мене не ми е до майтап... Ще взема да се самоубия.

ВАНЬО: Хайде бе.

САШО: Нищо чудно.

ВАНЬО: С какво?

САШО: Ето с този нож. Харц! Харакири!

ВАНЬО: Недей, моля ти се.

САШО: Какво ще направи българистката тогава?

ВАНЬО: Ще плаче.

САШО: Тя че ще плаче, ще плаче, ама и ще произнесе реч над пресния ми гроб: „Колко умен ученик беше Александър! Колко хубави теми пишеше! С увод, изложение и заключение. С лирически

отстъпления.” След това секретарката Петя ще прочете доклад за живота и дейността ми: „Другари, отиде си от нашите комсомолски редове др. Александър Марков! От един човек по-малко ще събирам членски внос.”

ВАНЬО: А Стефка какво ще каже?

САШО: От двама по-малко ще събираш членски внос.

ВАНЬО: Защо от двама?

САШО: Много просто. И тя ще се самоубие. А над гробовете ни ще израснат две дървета и дърветата пак ще се прегърнат.

ВАНЬО: Защо пак? Вие вече прегърнахте ли се?

САШО: Охо. И още как!

ВАНЬО (*с неочакван интерес*): Колко пъти?

САШО: Как колко пъти?

ВАНЬО: Колко пъти сте се прегърнали досега?

САШО: От самото начало или на ден?

ВАНЬО: От самото начало.

САШО (*пресмята*): От самото начало 983 пъти, а на ден – средно по

28.

ВАНЬО: Ами!

САШО: Майтапът настрана.

ВАНЬО: Как се прегръщате?

САШО: Както се прегръща.

ВАНЬО: Как например?

САШО (*показва*): Ето така. Така. И така.

ВАНЬО: Ами тя?

САШО: Какво тя?

ВАНЬО: Как ти позволява?

САШО: Позволява ми. Дори сама ме прегръща.

ВАНЬО: Сериозно! Не ми изглежда на такова момиче.

САШО: На какво момиче?

ВАНЬО: На такова.

САШО: Че тя не е такава. Виж, Пепа и Катя са такива.

ВАНЬО: Пепа и Катя?

САШО: Да.

ВАНЬО: Ти откъде знаеш?

САШО: Знам.

ВАНЬО: Знаеш, ама не знаеш.

САШО: Ако искаш, вярвай.

ВАНЬО: Не вярвам.

САШО (*тайнствено*): Спал съм с нея.

ВАНЬО: Ти?

САШО: Да.

ВАНЬО: Спал си?

САШО: Да.

ВАНЬО: С Пепа и Катя. Ама между нас да си остане.

ВАНЬО: С двете заедно?

САШО: Не, поотделно.
ВАНЬО: Е как си спал?
САШО: Както спят мъж и жена.
ВАНЬО: Къде?
САШО: С Катя – на бригадата, с Пепа – у тях.
ВАНЬО: А майка й?
САШО: Беше на работа. Ама и тя е такава.
ВАНЬО: Стефка знае ли?
САШО: Не.
ВАНЬО: Ти... със Стефка...
САШО: Дали съм спал?
ВАНЬО: Да.
САШО: Не. Тя не дава. Когато се оженим, тогава.
ВАНЬО: Кога ще се ожените?
САШО: Сега, на септември. Преди войниклъка. Охо, коя е тая?

Докато Сашо и Ваньо са разисквали върху проблемите на любовта, Петьо е завързал някакъв предизвикателен ням разговор с ръце и мимики с момичето, което стои на прозореца. Разговорът е безобиден, но е създал вече известен контакт: „Ела!“ „Не мога!“ „Защо?“ „Не искам.“ Сашо се намесва веднага и безцеремонно в разговора, като рязко нарушава мълчаливия му и закачлив стил.

САШО: Ало, малката! Как си?

Момичето разперва едната си ръка пред носа.

Слез малко де!

Момичето разперва и другата ръка.

Май не си право пропорционална, щом си криеш физиката.

На това момичето вече не може да издържи.

МАЛИНА: Кой ти каза?

САШО: Слез да видим.

Малина отново разперва ръка пред носа.

САШО: Като се кача, ще видиш.

МАЛИНА: Като се качиш, пак ще слезеш.

САШО: Да, ама първо ще сваля тебе!

МАЛИНА: Хайде опитай.

Сашо опитва да се качи по перваза на къщата.

ВАНЬО: Сашо! Пази се!

МАЛИНА: Заповядайте, моля! (*Една чашка вода се изсипва върху Сашо.*) Още нещо да желаете?

ВАНЬО: (*изтърсва Сашо*) Това е подло.

САШО: Гъска!

МАЛИНА: Мокра кокошка.

На прозореца се показва др. Стефанов – бащата на Малина.

СТЕФАНОВ: Малина, веднага в леглото.

Малина изчезва.

Какво има, другарчета?

ВАНЬО: Нищо.

САШО (*обажда*): Вашата дъщеря ме поля с вода, както си минавах.

ПЕТЬО (*защипава*): Тя не е виновна. Ние я предизвикахме.

САШО (*към Петьо*): Трай си бе.

СТЕФАНОВ: Ясно-о... А сега – марш да ви няма! Докато броя до три – да сте изчезнали. Едно... Две...

Тримата моментално изчезват. Малина отново се показва на прозореца. Неочаквано Петьо се връща. Немият разговор се повтаря с тази разлика, че сега има следното съдържание:

ПЕТЬО: „*Ти. Аз. Да се срещнем. Къде?*”

МАЛИНА: „*Ти си малко така.*”

2

А може би това: „*Ти си малко така!*” – означава „5 часа”. Кой знае. За всеки случай на другия ден Петьо е пред пейката в градината. Слънцето показва пет без пет. Петьо чака. Малина не идва. Слънцето показва пет и пет. И Малина идва. Но иначе е напълно безразлична. Поне външно.

МАЛИНА: За какво ме повикахте, моля?

ПЕТЬО: Аз просто така.

МАЛИНА: Отивам на шивачка, та се отбих да видя какво искате.

Неловка пауза.

ПЕТЬО: Какво си шияте?

МАЛИНА: Абитуриентска рокля.

Ето го разковничето на разговора.

ПЕТЬО: Какъв цвят?

МАЛИНА: Бял.

ПЕТЬО: Сигурно е найлонова.

МАЛИНА: Не. От тафта.

ПЕТЬО: Защото в нашия клас момичетата си шият найлонови.

МАЛИНА: Във Франция само слугините носят найлон. (*Кипва.*) Вие за обмяна на опит с вашите момичета ли ме извикахте?

ПЕТЬО: Не.

МАЛИНА: Тогавя за какво?

ПЕТЬО: Просто така. Да се запознаем.

МАЛИНА: Малина.

ПЕТЬО: Петьо. Хубаво име имате.

МАЛИНА: Вашето е по-хубаво.

ПЕТЬО: Ами! Моето е обикновено.

МАЛИНА: Пък моето стана банално.

ПЕТЬО: Не е вярно. По-рядко се среща. А моето – под път и над път – Петьовци!

Пауза.

МАЛИНА: Кой бяха онези двамата?

ПЕТЬО: Кой двамата?

МАЛИНА: Мократа кокошка и другият.

ПЕТЬО: Мои приятели – Сашо и Ваньо. Вие ядохте ли бой?

МАЛИНА: От кого?

ПЕТЬО: От баща Ви.

МАЛИНА: Аз? За какво?

ПЕТЬО: Дето се закачахте с нас.

МАЛИНА: Вие се закачахте с мене, а не аз с вас.

ПЕТЬО: Може. Но кой започна пръв?

МАЛИНА: Вие.

ПЕТЬО: Аз? Не, Вие започнахте.

МАЛИНА: Вие започнахте.

ПЕТЬО: Не си ли спомняте – направихте ми така.

МАЛИНА: Не, Вие първо им направихте така.

ПЕТЬО: Аз просто се почесах по ухото.

МАЛИНА: А пък аз по носа.

ПЕТЬО: Може.

МАЛИНА: Аз тръгвам. Пет и петнайсет.

ПЕТЬО: Кога ще се видим пак?

МАЛИНА: За какво да се виждаме?

ПЕТЬО: Просто така, да се опознаем.

МАЛИНА: Не чувствате ли, че ставате нахален?

ПЕТЬО: Може. Хайде утре в шест.

МАЛИНА: Сбогом.

ПЕТЬО: Довиждане.

3

На другия ден. Същата пейка. Слънцето показва шест без пет. Петьо чака. Шест часът.

МАЛИНА: Добър ден.

ПЕТЬО: Добър ден. На шивачка ли отивате?

МАЛИНА: Не, връщам се.

ПЕТЬО: Как е роклята?

МАЛИНА: Благодаря, добре е.

ПЕТЬО: А Вие как сте?

МАЛИНА: Слушайте, какво искате всъщност от мене?

ПЕТЬО: Това, което и Вие искате от мене.

МАЛИНА: Аз нищо не искам.

ПЕТЬО: А защо дойдохте тогава?

МАЛИНА: Ама че интересен тип.

ПЕТЬО: Може. Имате ли си приятел?

МАЛИНА: Това интересува ли Ви?

ПЕТЬО: Не, но все пак...

МАЛИНА: А защо питате тогава?

ПЕТЬО: Защото искам да станем приятели.

МАЛИНА: Само че Вие нищо не знаете за мен.

ПЕТЬО: Толкова по-добре. Предстои ми да го науча.

МАЛИНА: Интересен тип. Аз също трябва да знам нещо за Вас.

ПЕТЬО: Може. Ако искате да научите, хайде да преминем на ти.

Искаш ли?

МАЛИНА: Може... Само че много често казваш може.

ПЕТЬО: Може.

Смят се. Това създава известна непринуденост.

От коя гимназия си?

МАЛИНА: От първа. А ти?

ПЕТЬО: От трета. Затова не съм те виждал досега.

МАЛИНА: А пък аз съм те виждала.

ПЕТЬО: Къде?

МАЛИНА: На градския фестивал. Нали ти рецитираше Дебелянов?

ПЕТЬО: Ужасна излагация.

МАЛИНА: Е, не беше чак толкова лошо.

ПЕТЬО: Комсомолско поръчение. Можеш, не можеш, ще рецитираш.
Нали съм в бюрото.

МАЛИНА: Мене тази година не ме избраха.

ПЕТЬО: Защо?

МАЛИНА: Развалих си нещо успеха.

ПЕТЬО: Двойки?

МАЛИНА: Терци.

ПЕТЬО: По какво?

МАЛИНА: Различно. Главно по алгебра.

ПЕТЬО: Мога да ти обясня, ако нещо не разбираш.

МАЛИНА: Няма нужда. Математичката ми има карез. От всяко положение ще ме скъса.

ПЕТЬО: Ти нека да знаеш, пък да видим.

МАЛИНА: Да, ама не знам. Вродена тъпота. Много съм тъпа.

ПЕТЬО: Не е вярно.

МАЛИНА: От къде знаеш?

ПЕТЬО: Разбирам по очите ти.

МАЛИНА: Какви са очите ми?

ПЕТЬО: Умни. Хубави.

МАЛИНА: Наистина?

ПЕТЬО: Честна дума.

МАЛИНА: Това комплимент ли е?

ПЕТЬО: Защо да е комплимент?

МАЛИНА: Защото и други са ми го казвали.

ПЕТЬО: Какво са ти казвали?

МАЛИНА: Че имам очите на Марина Влади.

ПЕТЬО: На Марина Влади нищо не струват пред твоите.

МАЛИНА: А пък ти имаш фигурата на Ален Делон.

ПЕТЬО: Оня от „Роко и неговите братя“?

МАЛИНА: Същия. Тренираш ли бокс?

ПЕТЬО: Не.

МАЛИНА: Защо?

ПЕТЬО: Не ми харесва. Футболист съм.

МАЛИНА: Сериозно! Къде играеш?

ПЕТЬО: В отбора на гимназията. Халф.

МАЛИНА: Какво е това халф?

ПЕТЬО: Полузащитник.

МАЛИНА: А-ха. И все пак не е зле да тренираш бокс.

ПЕТЬО: Защо? Кого трябва да набия?

МАЛИНА: А, никого. За физика. Да станеш право пропорционален.

Смеят се.

Аз трябва да си вървя. Шест и петнайсет.

ПЕТЬО: Утре в седем, а?

МАЛИНА: Много късно.

ПЕТЬО: Баща ти ли ще писка?

МАЛИНА: Не, ще го метна, че имаме събрание.

ПЕТЬО: Защо, кажи му истината.

МАЛИНА: Какво да му кажа?

ПЕТЬО: Кажи му: запознах се с едно момче, трябва да се срещна с него.

МАЛИНА: Да, че после да ме изсели от къщи.

ПЕТЬО: Моите не ми се карат никога.

МАЛИНА: Твоята е лесна. Ти си момче.

ПЕТЬО: Какво от това?

МАЛИНА: На момчето нищо не могат да му направят.

ПЕТЬО: А на момичето?

МАЛИНА: Не се прави на наивен.

ПЕТЬО: Добре де, какво мога да ти направя аз?

МАЛИНА: Ти? Нищо. Защото няма да ти позволяя.

ПЕТЬО: Нямах ли ми доверие?

МАЛИНА: Кой те знае.

ПЕТЬО: Бъди спокойна. Не съм опасен.

МАЛИНА: Може.

Смят се.

Аз тръгвам.

ПЕТЬО: Значи, в шест и половина.

МАЛИНА: Много е светло. Ще ни види някой.

ПЕТЬО: Какво от това? Впрочем забравих, че вие момичетата...
Тогава в седем и половина.

МАЛИНА: В седем и половина не започва никое събрание. Хайде в седем.

ПЕТЬО: В седем още не е тъмно.

МАЛИНА: Но ще стане. Довиждане.

ПЕТЬО: Довиждане.

4

На другата вечер на същата пейка. Слънцето, малко преди да се скрие, показва седем часа. Петьо и Малина идват едновременно.

МАЛИНА: Здравсти. Как си?

ПЕТЬО: Благодаря, добре. На събрание ли сме?

МАЛИНА: На забава. Събранието се изтърка.

ПЕТЬО: Ходиш ли редовно на забави?

МАЛИНА: От Нова година не съм ходила.

ПЕТЬО: Защо?

МАЛИНА: Скука. Свирят само валс, танго и румба. Напоследък се отвориха на ча-ча. А за туист – и дума да не става.

ПЕТЬО: Ти играеш ли го?

МАЛИНА: Горе-долу.

ПЕТЬО: На купон ли си го научила?

МАЛИНА: Аз не ходя на купони. Ти ходиш ли?

ПЕТЬО: Досега само два пъти.

МАЛИНА: Къде?

ПЕТЬО: У Сашо. Той ме покани.

МАЛИНА: Интересно ли е?

ПЕТЬО: Ако искаш, мога да те заведа. Баща му е нощна смяна и често се събират.

МАЛИНА: А майка му?

ПЕТЬО: Разведени са.

МАЛИНА: Какво е това купон? Защо така се казва?

ПЕТЬО: Купон... право да ти кажа, не зная защо така се казва. Събират се. Танцуват. Някъде загасват лампите и се целуват по канапетата. Ние сме играли само на потъване.

МАЛИНА: Как се играе?

ПЕТЬО: Завързват се очите на един. Оракулът го пита: „Какво правиш?” „Потъвам!” „Кой искаш да те спаси?” „Този!” „Как?” „С целувка!”

МАЛИНА: Ти играл ли си?

ПЕТЬО: Не.

МАЛИНА: Защо?

ПЕТЬО: Нямах настроение. Пък и не ми се иска така да си раздавам целувките.

Пауза.

Ти не ми каза откъде си научила туиста.

МАЛИНА: Сама. Като гледам.

ПЕТЬО: Къде гледаш?

МАЛИНА: В междучасията момичетата се събират във физкултурния салон и го играят.

ПЕТЬО: Нали ви забраняват?

МАЛИНА: Тайно.

ПЕТЬО: Аз пък не мога да играя.

МАЛИНА: Да не би да си против?

ПЕТЬО: Не. Просто не мога. Опитвал съм и нищо не излиза. Гледам се на огледалото – вкъщи имаме едно голямо огледало на гардероба – ужасно смешна история. Разбира се, не съм се отказал. Ще го науча само за това, защото ни забраняват.

МАЛИНА: Значи, ти си против всякакви забрани?

ПЕТЬО: Не. Само против забраните, които идват отвън. А аз си имам свои вътрешни забрани... Изобщо такива работи. (*Избухва.*) Аз мисля... аз мисля... например, че земята се върти около луната. И никой няма право да ми забрани да мисля така.

МАЛИНА: Наистина ли мислиш така?

ПЕТЬО: Да, мисля.

МАЛИНА: Но това не е вярно.

ПЕТЬО: А кое е вярното?

МАЛИНА: Че луната се върти около земята.

ПЕТЬО: Откъде знаеш?

МАЛИНА: В астрономията нали го пише.

ПЕТЬО: Нека си пише. А пък аз искам да се убедя сам.

МАЛИНА: Добре. Ще се убедиш. Сега луната е там. (*Показва изгрялата луна.*) А в десет часа ще бъде точно над тази пейка.

ПЕТЬО: Откъде знаеш?

МАЛИНА: Като стане десет часът, ще видиш.

ПЕТЬО: Ти с кого си била в десет часа тук?

МАЛИНА: Аз? С никого. Давам ти пример.

ПЕТЬО: Виж какво, важен е принципът. Защо все ни набиват в мозъците: това е хубаво – правете го, а това е лошо – не го правете. Не танцувайте туист, не ходете на филми, забранени за учащи. Не пушете! Аз пък точно защото ми казват така, ще пуша. (*Вади цигара и запалва.*) Не ми се пуши, но ще пуша! И на „Дни за любов” с Марина Влади ходих. Защо се смееш?

МАЛИНА: Много си смешен.

ПЕТЬО: Може. Обаче искам да ми се даде възможност всяко нещо да го преценя сам. Да го видя, да го пипна, да го изпитам...

МАЛИНА: Ами изпитай го.

ПЕТЬО: И ще го изпитам.

МАЛИНА (*приближава до него*): Хайде де!

ХАЙДЕ: Не става въпрос за това.

МАЛИНА: За кое това?

ПЕТЬО: Знаеш за кое.

МАЛИНА: Не знам.

ПЕТЬО: Става въпрос изобщо. По принцип. (*И все пак той я целува. Тя заплаква.*) Защо плачеш?

МАЛИНА: Аз съм вече целуната от мъж.

ПЕТЬО: Какво от това?

МАЛИНА: Как какво? Това е събитие. То веднъж се случва в живота. За тебе нима не е събитие?

ПЕТЬО: Самата целувка – не. Събитие е, че се срещнахме.

МАЛИНА (*сълезите ги няма*): Значи, ти си целувал друга?

ПЕТЬО: Да.

МАЛИНА: Коя, ако смея да попитам?

ПЕТЬО: Маргарита от десети „б“.
МАЛИНА: Маргарита? Оная с късите крака?
ПЕТЬО: Тя не е с къси крака.
МАЛИНА: По-къси са от моите.
ПЕТЬО: Не знам. Може би. Не съм ги мерил.
МАЛИНА: Измери ги тогава.
ПЕТЬО: За нейните става въпрос, нали?
МАЛИНА: Да не искаш за моите?
ПЕТЬО: То е вече свършена работа.
МАЛИНА: Кое?
ПЕТЬО: Това с Маргарита.
МАЛИНА: И като си я целувал, какво?
ПЕТЬО: Как какво?
МАЛИНА: Какво друго?
ПЕТЬО: Нищо друго.
МАЛИНА: Само толкова?
ПЕТЬО: Че какво повече?
МАЛИНА (*поглежда го с интерес*): Ти си умен.
ПЕТЬО: А ти си глупава.
МАЛИНА: Може.

Целуват се за втори път. Все още им е неудобно от това.

МАЛИНА (*забелязва на дървото охлювче. Взема го в ръка*): Виж охлювче. Какво е страхотно (*играе си с него*).

„На върха на една ела
на дивна Стара планина...”

ПЕТЬО (*взема го от ръцете ѝ*): Защо му се подиграваш? Не виждаш ли, че прилича на тебе?

МАЛИНА: На мене? Обиждаш ли ме?

ПЕТЬО: И на мене. (*Той е толкова сериозен, че Малина изведнъж замлъква. А някаква музика игриво и тънко се вплита в думите му.*) Знаеш ли, когато те видях за първи път, усетих, че сърцето ми прилича на това плахо охлювче. То дълго е стояло в черупката си и е мислело, че всичко знае за света. И изведнъж, най-неочаквано и за него самото, то подава навън рогца. И първото нещо, което вижда от този нов, недостъпен още свят, е... една Малина, една необикновена Малина, самотна на своя храст.

МАЛИНА: А не вижда ли една Маргарита?

ПЕТЬО: Е, вижда, но тя не му прави никакво впечатление.

МАЛИНА: Защото има късо стебло ли?

ПЕТЬО: Да.

МАЛИНА (*взема охлювчето и отново го поставя на дървото*): И все пак защо не тренираш бокс?

ПЕТЬО: Каж ми най-после кого трябва да набия?

МАЛИНА: Мене.

ПЕТЬО: За какво?

МАЛИНА: За това, че днес имам двойка по алгебра.

ПЕТЬО: Мога да те набия и без да съм боксьор.

МАЛИНА: Не можеш, аз съм много силна. (*Смеейки се, двамата опитват силата на ръцете си. А след това той я целува за трети път.*)

ПЕТЬО: Следващия път няма да се целуваме... Донеси тетрадката си да ти покажа задачите.

МАЛИНА: Тук, в градината?

ПЕТЬО: Къде другаде?

МАЛИНА: Ела в къщи.

ПЕТЬО: У вас?

МАЛИНА: Да.

ПЕТЬО: Неудобно е.

МАЛИНА: Защо?

ПЕТЬО: Майка ти. Баща ти.

МАЛИНА: Добре. Ела в други ден в два часа. Тогава те са на работа.

ПЕТЬО: Може. Но все пак, ако се върнат?

МАЛИНА: Какво, като се върнат. Нали ще решаваме задачи?

ПЕТЬО: Да, но все пак.

МАЛИНА (*предизвикателно*): Твоето сърце действително прилича на охлювче.

ПЕТЬО: Така ли мислиш? Добре! Ако искаш, още утре в два часа.

МАЛИНА: Ако това противоречи на принципите ти, недей идва.

ПЕТЬО: Казах, ще дойда.

МАЛИНА: Добре, само че не утре, а други ден.

ПЕТЬО: Защо не утре?

МАЛИНА: Утре не мога. Ще имаме гости. (*Неочаквано забързва.*)

Моля те, бъди точен. Не ме изпращай. Довиждане.

ПРИКАЗКА ЗА ГЪСТАТА ГОРА

Времето изтича.

Времето тече.

Палаво момиче

с палаво момче

във леса навлезли,

свиркали с уста

и не забелязали

как дошла нощта.

И така се влюбили

в своята игра –

ох, – че се загубили

в гъстата гора.

Мракът ги превързал

с черния си бинт
и напразно бързали
в този лабиринт,
и напразно плачели,
викали със глас,
и напразно крачели
в този късен час.

Страшно е в гората.
В тъмното току
в миг довее вятърът
нечий глас: „Ку-ку!”
И луната свети
с хилаво лице,
и шумят дърветата
с дълги зли ръце.

Тъй нощта ги стегнала
в своята халка.
И тогаз протегнала
малката ръка
малкото момиче
и като звънче
звъннало: обичам те!
в малкото момче.

И звънели в мрака
дълго след това
тези неочаквани,
парещи слова.

И разбрали ясно, че
някак изведнъж
двамата пораснали –
тя – жена, той – мъж.
И разбрали точно, че
този трепет нов
не игра нарочна е,
а една любов.

И развързал мракът
черния си бинт,
и не бил тъй страшен
този лабиринт.
Тръгнаха те заедно

и до днес вървят.
Трудно е, но зная –
ще намерят път.

5

Следващата вечер, на същото място. Само че пейката е в гръб, в дъното. Луната показва девет часа. Сашо и Ваньо – двамата са твърде тайнствени. Ваньо оглежда обстановката.

САШО: Хайде не се оглеждай толкова. Няма нищо страшно.

ВАНЬО: Не се страхувам за себе си, а за тебе.

САШО: Ако видят мене, няма да се изненадат. Виж, тебе да видят, биха си глътнали езиците.

ВАНЬО: Прав си. Но аз не искам.

САШО: Страх те е, признай си.

ВАНЬО: Не ме е страх, честна дума. Просто не искам.

САШО: Поне една няма ли да запалиш?

ВАНЬО: Не.

САШО: Явно, не си истински мъж.

ВАНЬО: Не съм. Какво от това?

САШО: Нищо. Само че е срамота за възрастта ти. Осемнайсетгодишен си, а цигара не си запалил, момиче не си целувал. Да чуе някой, ще ти се смее.

ВАНЬО: Да ми се смее, какво от това?

САШО: Какво от това, какво от това. Приятели сме уж. Бива ли да бъдеш толкова вързан? Хайде смукни от моята, само да опиташ.

ВАНЬО: Не искам.

САШО: Брей, че си инат. Смукни бе, какво ще ти стане?

ВАНЬО: Ти защо толкова настояваш?

САШО: Не че настоявам, ама крайно време е да се отвориш. След един месец навлизаш в живота, а пък си още съвсем бос.

ВАНЬО: Като смукна, ще се обуя ли?

САШО: Няма да те моля повече, твоя работа.

Чуват се стъпки и тихи гласове.

Дръж цигарата за малко. Ще видя кой идва. Ако свирна, угаси я. *(Скрива се за миг. Ваньо остава сам с цигарата. След кратко колебание той смуква от нея, позакашля се, после още веднъж смуква. После, уплашен от смелостта си, хвърля цигарата на земята и я стъпква с крак. Сашо се връща.)* Няма нищо страшно. Влюбени. Дай цигарата.

ВАНЬО: Угасих я.

САШО: Угаси я? Че аз не съм ти свирнал.

ВАНЬО: Голяма работа. Половин цигара.

САШО: Не ми е за цигарата, ами за огънчето. Нямам повече клечки. Момент. Да почакаме тези.

Двама влюбени идват от тъмното дъно на сцената и сядат на пейката в гръб. Вижда се само как тъмните им силуети се сливат в едно и как той твърде буйно я целува.

ВАНЬО (*шокиран*): Хайде да си ходим.

САШО: Защо?

ВАНЬО: Не е прилично да стоим тук.

САШО (*смее се*): За първи път ли виждаш влюбени да се целуват?

ВАНЬО: Виждал съм и друг път.

САШО: Къде? На филм ли?

ВАНЬО: Не е важно. Да си ходим.

САШО: Гледай бе! Учи се. Бива си го момчето. Има опит. Ама и нея си я бива, а? Какво ще кажеш?

ВАНЬО: Аз си тръгвам.

САШО: Момент, да взема огънче.

Отправя се към пейката и безцеремонно иска огън. Връща се. Двамата от пейката стават и си тръгват. Стои известно време неподвижен и ги проследява с поглед.

ВАНЬО: Някой познат ли видя?

САШО: Не. Позната.

ВАНЬО: Стефка?

САШО: Не. Знаеш ли коя?

ВАНЬО: Коя?

САШО: Онази, Петъовата. От прозореца.

ВАНЬО: Лъжеш.

САШО: Майтапът настрана.

ВАНЬО: Малина?

САШО: Малина ли се казваше?

ВАНЬО: Малина.

САШО: Същата. И Петъо ще ме уверява, че не била целувана от мъж. Знаем ги аз тези...

ВАНЬО: Нищо не знаеш.

САШО: Трябва да му кажем. Още тази вечер. Разбираш ли?

ВАНЬО: Няма да му кажем.

САШО: Защо?

ВАНЬО: Подло е така зад гърба на човека.

САШО: А тя – зад гърба на човека...

ВАНЬО: Не знаем причините. Човешката душа е нещо много сложно.

САШО: Ха. Сложно. Ти ли ми разправяш това бе? Ти, моралистът? А бе какво става с тебе тази вечер?

ВАНЬО (*твърдо*): Ти нищо няма да му кажеш, разбра ли?

САШО: Не разбрах.

Гледат се мълчаливо и изпитателно.

ВАНЬО (*неочаквано*): Дай една цигара!

САШО: (*подава му*) Брех пък!

Продължават да се гледат.

ВАНЬО: Значи, разбрахме се.

САШО (*след пауза*): Разбрахме се, но при едно условие.

ВАНЬО: Какво?

САШО: Да проверим случая.

ВАНЬО: Добре. А на Петьо нито дума.

САШО: Нито дума.

ВАНЬО: Честна мъжка.

САШО: Мъжка.

Тръгват. Пред къщата на Малина. Тук е Петьо.

ПЕТЬО: Вие ли сте?

ВАНЬО: Ние сме.

САШО: Какво правиш?

ПЕТЬО: Разхождам се.

САШО: Ще запалиш ли?

ПЕТЬО: Не. Оня ден мама ме подуши и вдигна цял скандал.

САШО: Да не би да имаш среща и да ти пречим?

ПЕТЬО: Не. Тази вечер нямам.

ВАНЬО: Малина къде е?

ПЕТЬО: В къщи имат гости.

Ваньо и Сашо се споглеждат.

А вие какво правите тук?

ВАНЬО: Разхождаме се.

САШО: Ваньо пропуши.

ПЕТЬО: Сериозно!

ВАНЬО: Лъже. Само да му докажа.

САШО: Кога имаш среща с Малина?

ПЕТЬО: Защо питаш?

САШО: Ако искате, елате вкъщи. Утре ще има купон.

ПЕТЬО: Няма да можем. Утре съм у тях, ще решаваме задачи.

САШО: По бързата процедура?

ПЕТЬО: Гледай си работата, моля те.

Сашо през цялото време иронизира, а Ваньо се опитва да смекчи насмешливите му реплики.

САШО: Ти май сериозно си влюбен?

ВАНЬО: С математиката ли е закъсала?

ПЕТЬО: Да. Вчера получи двойка заради мен.

ВАНЬО: До късно ли стоите?

ПЕТЬО: Не. Най-много до девет. Баща й ще я изсели, ако научи.

САШО: Аха... Строго я държат, значи.

ПЕТЬО (*не му обръща внимание*): От понеделник започвам да тренирам бокс. Вие искате ли?

САШО: Нужно ти е.

ВАНЬО: Аз бих искал. Само че си нямам понятие.

ПЕТЬО: Аз също.

САШО: А със задачите как си?

ПЕТЬО: Не ми разваляй настроението, сериозно ти казвам.

ВАНЬО: Остави го. Днес цял ден се заяжда с мене. Хайде да си ходим.

ПЕТЬО: Все пак да поседнем малко.

ВАНЬО: Ученическият час мина.

САШО: Прав си. Трябва да внимаваме. Ако ни намалят поведението – чао, матура.

ПЕТЬО: Има ти нещо тази вечер.

САШО: Стефка.

ПЕТЬО: Какво е станало?

САШО: Станалото – станало. Живот, братче. Какво да ти разправам. Сипах я снощи с един. Праснах го по мутрата и той избяга.

ПЕТЬО: А тя?

САШО: А тя стои и плаче. Какво да я правя според тебе?

ПЕТЬО: Не знам.

САШО: Ти да си на мое място, какво би направил?

ПЕТЬО: Не знам. Ти – най-добре си я познаваш.

ВАНЬО: И все пак какво би направил?

ПЕТЬО: Не ми се вярва това за Стефка.

САШО: Откъде знаеш?

ПЕТЬО: Личи си. Има честни очи.

САШО: О-хо. И това ако е белег за честност.

ПЕТЬО: А кое?

САШО: Животът, братче, не е това, което изглежда. Не си ли го разбрал вече? Спомняш си оня, Димитров, по рисуване, нали? Голяма арабия. Все шестици пишеше. С честни очи. А затвори Магда в кабинета

да я „рисува”. Така че на никого не вярвам. Дори баща ми не е цвете. А пък майка ми...

ВАНЬО: Поне за тях не говори така.

ПЕТЬО: Да поседнем, а?

САШО: Какво ще сядаме! Хайде да вървим. Цяла вечер да говорим, все то.

ПЕТЬО: Ти май на никого не вярваш?

САШО: А в какво да вярвам? В щъркели? Ето, класната например ни проглуши ушите за честност. А пък на Лиляна пише все от пет нагоре. А тя е тъпа като галош. Но как ще ѝ пише по-малко? Нали е дъщеря на „другаря” Петър Василев. Разбира се, тя ще следва в Съветския съюз с диплома 3.50. И то атомна физика. А това, ми кажи, честно ли е?

ПЕТЬО: Завиждаш ли ѝ?

САШО: Честно ли е, ми кажи?

ПЕТЬО: Признай си, че ѝ завиждаш.

САШО: Ти трябва да ѝ завиждаш.

ПЕТЬО: Защо аз?

САШО: Защото си най-добрият физик в училището, а я те приемат в МЕИ, я не. А на нея мястото ѝ отсега е запазено.

ВАНЬО: Но баща ѝ е бил партизанин.

САШО: Добре де. Какво си виновен ти, че твоят бил... Какъв е бил?

ПЕТЬО: Работник.

САШО: Работник. А моят, да кажем, дребен селянин. А Ваньовият – учител.

ПЕТЬО: Все пак той е жертвал живота си. Борил се е, а нашите са стоели настрана.

САШО: За какво се е борил? За справедливост?

ПЕТЬО: За справедливост.

САШО: А сега защо не се бори за справедливост? Защото не му отърва.

ВАНЬО: Прав е. Когато Лиляна получи двойка по математика, директорът извика учителката. Всички приказваха, че баща ѝ се обадил по телефона да иска обяснение.

САШО: Остави бе. Колко неща има да видим още. Затова вече в нищо не вярвам.

ПЕТЬО: Съвсем в нищо?

САШО: Какъв наивник, а Ваньо?

ВАНЬО: Защо да е наивник? Ти наистина ли в нищо не вярваш?

САШО: А в комсомола ли да вярвам? Дето ме обадиха на отрядниците, та ми разцепиха тесните панталони наред улицата. Вярвам във вас. Вие сте приятели. Само че сте малко наивни. Ще ви очука животът, ще разберете.

ВАНЬО: А в Стефка не вярваш ли?

ПЕТЬО: Нали му е изневерила?

САШО: То беше майтап бе. Пазя си аз момичето. Държа я изкъсо. Ама и на нея много, много не вярвам. А бе няма любов и това е. (Пее.) „Няма, няма любов”. А нашите го преведоха „Има, има любов”.

ПЕТЬО: Аз също мисля, че има.

САШО: Да не му разбиваме илюзиите на момчето, а, Ваньо?

ВАНЬО: Разбира се, че има любов. Но не е лесно да я намериш, нали?

ПЕТЬО: Няма нужда да я търсиш. Тя ще дойде сама. Съвсем ненадейно. Само вярвай в нея, и тя ще дойде.

САШО: А мислиш ли, че това е любов?

ПЕТЬО: Мисля.

САШО: Твърдо си убеден?

ПЕТЬО: Твърдо.

ВАНЬО: Чувстваш, че без нея не можеш, нали?

ПЕТЬО: Не точно това. Чувствам, че съм се променил. Станал съм по-благороден. Изобщо гледам, както се казва, на света с розови очила. Хората са добри. Прощавам им всички техни дребни човешки недостатъци.

САШО: И на рускинята ли прощаваш?

ПЕТЬО: И на рускинята.

САШО: Дето ти писа четворка, когато си отговори за шест?

ПЕТЬО: Голяма работа.

САШО (с въздишка към Ваньо): Да... Здравата е хлътнал.

Ваньо мълчи.

Ще се оправи. Пубертет.

ТАНЦОВА ЗАБАВА (Новият танц бебесон)

Момчета със калипсо над очите,
момчета с топирани коси,
танцувайте и нека този ритъм
безстрастните души да ужаси.

Танцувайте сега, освободени
от фалш, от предразсъдъци, от свян,
танцувайте, макар без позволение,
пък позволение аз ще ви дам.

О, поколение без идеали! –
ще ви упрекне пак добрият тон.
Как смеят да танцуват хали-гали,
как смеят да играят медисон!

Но непослушни и необорими,
танцувайте със повече кураж.
И вашите шестнадесет години
са най-човешкият защитник ваш.

Танцувайте! Това ви е потребно,
това е ваш необходим закон.
Във синята количка мойто бебе
танцува своя весел бебесон.

6

Отново пред къщата на Малина. Сигнал.

МАЛИНА: А! Коко, ти ли си?

КОКО: Същият.

МАЛИНА: Чакай, ще слеза.

Пред входа.

КОКО: Сама ли си?

МАЛИНА: Да.

КОКО: Да се набутам ли горе?

МАЛИНА: Не.

КОКО: За малко.

МАЛИНА: Недей. Баща ми е надушил и писка.

КОКО: Тогавя какво?

МАЛИНА: Другата седмица.

КОКО: Защо?

МАЛИНА: Трябва да решавам задачи.

КОКО: Аха!

МАЛИНА: Хайде, аз се прибирам.

КОКО: Почакай още малко.

МАЛИНА: Ще дойде една моя приятелка. Не искам да ни вижда...
Ох, два часът е вече.

КОКО (*хваща я за ръката*): Чакай малко! Значи, в понеделник в седем.

МАЛИНА: Добре.

КОКО: Ще отидем пак у Веско на купон, нали?

МАЛИНА: Да.

КОКО: Намерил е отнякъде Джони Холидей.

МАЛИНА: Добре.

КОКО: Всички казват, че си екстра момиче.

МАЛИНА: Ами.

КОКО: Аха! И ми завиждат. Хвърляш мъгла на останалите мадами.

МАЛИНА: Може. *(Хваща се в това, че е казала Петьовата дума.)*
Хайде довиждане.

КОКО: Значи, разбрахме се. В седем. *(Целува я много бързо и се усмихва.)*

МАЛИНА: Какво правиш! *(Също се усмихва.)* Бягай да те няма.
(Тупва го отзад.)

КОКО: Ох! *(Тръгва.)*

Малина се прибира. Минава Петьо с ученическа чанта. Разминават се с Коко. Коко неволно се обръща след Петьо и вижда, че Петьо влиза в къщата на Малина.

В стаята на Малина.

МАЛИНА: Заповядай. Седни на дивана.

ПЕТЬО: Може и на стола.

МАЛИНА: Не, по-удобно е на дивана... Искаш ли сладко? Сама съм го правила. Да ти пушна ли музика?... Имам магнет. Татко ми го купи, да се записвам, когато свиря на пиано. Така си откривам грешките. *(Пуска музика.)*

ПЕТЬО: Ти какво ще следваш? Вече четвърти път се срещаме, а още не съм те питал.

МАЛИНА: Консерватория. Ти?

ПЕТЬО: Искаше ми се атомна физика, но няма да може. Вероятно електроинженерство. *(През цялото време е твърде смутен.)*

МАЛИНА: Какво ти има?

ПЕТЬО: Нищо.

МАЛИНА *(смее се)*: Вечер изглеждаш по-самоуверен.

ПЕТЬО: А ти обратното.

МАЛИНА *(приближава се до него)*: Така ли? *(Сяда на дивана.)* Къде беше снощи?

ПЕТЬО: Разхождах се.

МАЛИНА: С кого?

ПЕТЬО: Със Сашо и Ваньо.

Пауза.

МАЛИНА: Нашите гости стояха до 12 часа и сега ми се спи. Ужас. *(Приближава се още повече до него.)*

ПЕТЬО *(прави се, че не забелязва. Отваря чантата)*: Имаш ли сборника на Ларичев?

МАЛИНА: Имам го.

ПЕТЬО: Аз също го нося. *(Неуверено.)* Ето – 786-а задача например.

МАЛИНА: Например...

ПЕТЬО: Например, ще решаваме ли задачи, или не?

МАЛИНА: Изяж си първо сладкото. От малини е. *(Гледа го как яде. Облизва лъжичката.)*

ПЕТЬО *(делово)*: Един велосипедист се движел със скорост 10 километра в час от град А до град Б.

МАЛИНА: Спи ми се.

ПЕТЬО: Няма време за сън... хайде разсъни се.

МАЛИНА: Може ли да се облегна на тебе?

ПЕТЬО: Може.

МАЛИНА: Няма да си помислиш нещо лошо, нали?

ПЕТЬО: Няма. Слушай сега.

МАЛИНА: Хубаво ми е така. Мога да слушам 500 задачи.

ПЕТЬО: Един велосипедист се движел със скорост 10 километра в час от град А за град Б... Внимаваш ли?

МАЛИНА: Ще ме целунеш ли преди задачата? Искам да се разсъня. *(Петьо я целува бързо и се дръпва.)* Голям си скъперник.

ПЕТЬО: Може.

Целува я пак. Тя го прегръща и двамата се озовават един до друг на дивана. В това време Коко се отправя към вратата на Малина и звъни. Двамата скачат. Петьо е много смутен. Малина е запазила самообладание.

МАЛИНА: Спокойно. Решаваме задачи. Ти си мой съученик. *(Отива до вратата... Вижда през шпионката Коко. Връща се.)* Никой няма.

Звъни се отново.

Хлапетата си играят. Хулиганчета още отсега.

Пак се звъни.

ПЕТЬО: Ще изляза да ги изгоня!

МАЛИНА *(бързо)*: Недей. По-добре аз... *(Отваря бързо вратата и излиза. Озовава се лице с лице с Коко.)*

КОКО: Защо не отваряш?

МАЛИНА: Защо звъниш? Нали ти казах, че имам да уча.

КОКО: С кого учиш? *(Хваща я за ръката.)*

МАЛИНА: Пусни ме... Ще викам.

КОКО: Викай! Той ли ще дойде на помощ?

МАЛИНА: Кой?

Коко я удря. Малина се изтръгва от него.

Махай се! Още сега. Да не съм те видяла повече.

Малина блъска вратата. Коко звъни. Малина се връща при Петьо. Звънът продължава – отчаян, настойчив.

ПЕТЬО: Опасни малчугани. Ще ги набия.

Тръгва към вратата. Малина не го спира. Звънът ненадейно престава. Петьо се връща.

Избягали са.

Малина мълчи. Петьо се приближава до нея. Целува я. Тя стои неподвижна.

Какво ти е?

МАЛИНА: Нищо. Хайде да решаваме.

ПЕТЬО: Хайде... Един велосипедист...

МАЛИНА: Ти чел ли си „Път в нощта” от Джон Кнител?

ПЕТЬО: Не. Защо?

МАЛИНА: Просто питам.

ПЕТЬО: Интересна ли е?

МАЛИНА: Да.

ПЕТЬО: За какво се разказва?

МАЛИНА: За едно момиче, което обича един младеж. Момичето е изпитало много неща, а младежът е съвсем наивен и вярва, че тя е чиста.

ПЕТЬО: И какво става после?

МАЛИНА: После той научава истината и я отблъсква... И тя се самоубива.

ПЕТЬО: Изтъркана история.

МАЛИНА: Може. Но с една моя приятелка се случи същото.

ПЕТЬО: Самоуби ли се?

МАЛИНА: Не. Но се опита да се отрови с хинин. Нагълта една туба. Едвам я спасиха.

ПЕТЬО: А момчето?

МАЛИНА: Хич не му пука. Да се трови, казва. Каквото си е надробила, това да сърба.

ПЕТЬО: Голям идиот.

МАЛИНА: Всъщност той е прав.

ПЕТЬО: Защо да е прав?

МАЛИНА: Тя е хлътнала, а после се преструва пред него на наивна.

ПЕТЬО: Може би, защото го е обичала.

МАЛИНА: Нима можеш да лъжеш, когато обичаш?

ПЕТЬО: Понякога да.

МАЛИНА: Ти лъжеш ли ме?

ПЕТЬО: Досега не. Но може да се наложи все някога.

МАЛИНА: Знаеш ли? Ти никак не си наивен. А понякога изглеждаш съвсем на момченце.

ПЕТЬО: А ти си едно голямо бебе, което все пита – това как е, а това как е?

МАЛИНА: Да не те ли питам повече?

ПЕТЬО: Напротив, питай ме. Приятно ми е да ти обяснявам.

МАЛИНА: Е хайде обяснявай... Един велосипедист се движел със скорост 10 км в час от град А за град Б. В село С той настигнал друг велосипедист, който...

Звънец.

ПЕТЬО: ...който му звъннал със звънеца.

МАЛИНА: Велосипедистът май е татко. Да, той е. Четири и половина. Пак си е забравил ключа.

ПЕТЬО: Какво да правя сега?

МАЛИНА: Нищо. Решаваме задачи. Ти си мой съученик. (*Отваря вратата. Влиза Стефанов.*) Това е Петьо. Мой съученик. Отличник по математика. Дойде да решаваме заедно задачи.

СТЕФАНОВ: Стефанов.

ПЕТЬО: Иванов.

СТЕФАНОВ: Е, решавайте си, аз няма да ви преча. (*Излиза.*)

МАЛИНА: Нали ти казах. Нищо страшно няма.

ПЕТЬО: Искам да си ходя. Неудобно ми е.

МАЛИНА: В село С той настигнал друг велосипедист, който бил тръгнал от А 22 минути по-рано.

СТЕФАНОВ (*влиза*): Малина, прескочи до бакалията за цигари!

МАЛИНА: Их, татко. Тъкмо сме по средата на задачата.

СТЕФАНОВ: Хайде! На две крачки е.

МАЛИНА: Знаеш, че не е на две.

ПЕТЬО (*става*): Аз също тръгвам.

СТЕФАНОВ: Почакайте. Малина ей сега ще се върне.

Малина излиза. Стефанов оглежда разучаващо Петьо.

Вие с Малина сте съученици, така ли? Не съм ви виждал.

ПЕТЬО: Съученици в смисъл, че и аз съм в XI клас, но не сме в една паралелка.

СТЕФАНОВ: Значи, сте от същата гимназия?

ПЕТЬО: Не. Аз съм от трета.

СТЕФАНОВ: Оттук ли сте?

ПЕТЬО: Да.

СТЕФАНОВ: А родителите Ви?

ПЕТЬО: Не.

СТЕФАНОВ: Откъде са?
ПЕТЬО: От Сливен.
СТЕФАНОВ: Какво работят?
ПЕТЬО: Татко е инженер, а мама не работи.
СТЕФАНОВ: Какъв инженер?
ПЕТЬО: Химик.
СТЕФАНОВ: Къде живеете?
ПЕТЬО: На „Славянска“.
СТЕФАНОВ: Номер?
ПЕТЬО: Осем.
СТЕФАНОВ: Как сте с успеха?
ПЕТЬО: Добре.
СТЕФАНОВ: Двойки и тройки.
ПЕТЬО: Не, моля ви се.
СТЕФАНОВ: Петици?
ПЕТЬО: Понякога.
СТЕФАНОВ: Шестици?
ПЕТЬО: Да.
СТЕФАНОВ: Ще следвате ли?
ПЕТЬО: Ако не ме вземат войник.
СТЕФАНОВ: Какво?
ПЕТЬО: Електроинженерство.
СТЕФАНОВ: А-ха.
ПЕТЬО: Защо питате?
СТЕФАНОВ: Интересувам се. Нали си приятел на Малина.
ПЕТЬО: В какъв смисъл?
СТЕФАНОВ: В какъв смисъл? Цял месец вече редовно посещава събрания до 10 часа.
ПЕТЬО: Не. Само от четири дни до 9.
СТЕФАНОВ: Излишно е да лъжеш.
ПЕТЬО: Честна дума.

Влиза Стефанова.

СТЕФАНОВ: Магде, това е тайнственият приятел на дъщеря ти. Другарят Иванов. Петьо ако добре съм запомнил.

СТЕФАНОВА: Стефанова.

Подава ръка.

Съученици ли сте с Малина?

ПЕТЬО: Не.

СТЕФАНОВА: Оттук ли сте?

ПЕТЬО: Да.

СТЕФАНОВА: А родителите ви?
ПЕТЬО: Не.
СТЕФАНОВА: Какво работят?
ПЕТЬО: Има ли значение?
СТЕФАНОВ: Питам го вече. Пиете ли?
ПЕТЬО: Зависи какво.
СТЕФАНОВ: Уиски. Ром. Джин.
ПЕТЬО: Само вино, и то в неделя на обяд.
СТЕФАНОВ: Пушите ли?
ПЕТЬО: Не редовно. По жени също ходя нередовно.
СТЕФАНОВ: Виж какво. Хайде да говорим открито.
ПЕТЬО: Хайде.
СТЕФАНОВ: Ти си отракано момче и смятам, че разбираш. Малина е още малка да се занимава с такива работи.
ПЕТЬО: С какви работи?
СТЕФАНОВ: Голям си дявол.
ПЕТЬО: Може. Само че ние не правим това, което вие си мислите.
СТЕФАНОВ: А бе на мен ли ще ги разправяш. Чунким не сме минали по този път и ние.
ПЕТЬО: Аз мисля, че всеки си има свой път.
СТЕФАНОВ: Там е работата, че от година на година този път става все по-крив.
ПЕТЬО: Може. Защото е по-сложен. До истината не се стига направо.
СТЕФАНОВ: О-о! Цяла философия. Нали ви гледам що за поколение сте. Един месец любов – брак, един месец брачен живот – развод.
ПЕТЬО: А по ваше време разводи нямало ли е?
СТЕФАНОВ: По наше време с Магда пет години се любихме, пет ли бяха, Магде?
МАГДА: Пет и два месеца.
СТЕФАНОВ: Пет и два месеца. И аз с пръст не я докоснах, преди да се оженим.
СТЕФАНОВА: Само веднъж ме целуна – като отиваше войник.
ПЕТЬО: Извинете, но струва ми се, че сте били изключение.
СТЕФАНОВ (*мълчи известно време*): Значи, изключение. (*Избухва.*)
А ти, като се събереш с Малина, какво правиш?
ПЕТЬО: Зависи.
СТЕФАНОВ: Отговаряй, като те питам.
ПЕТЬО: Обикновено говорим.
СТЕФАНОВА: А необикновено?

Мълчи.

Ти ще ми отговориш ли?

ПЕТЬО: Защо трябва да ви отговоря?

СТЕФАНОВА: Защото е баща. Ти, като станеш баща, ще разбереш.

ПЕТЬО: Като стана, едва ли ще вода такива разпити.

СТЕФАНОВ: Имай късмет да станеш, пък после ще видим.

ПЕТЬО: Защо да не стана?

СТЕФАНОВ (*избухва*): Какво си направил на Малина? Отговаряй?

СТЕФАНОВА: Митко!

ПЕТЬО: На такъв въпрос няма да отговоря.

СТЕФАНОВ: Как се държиш ти бе? Хулиган. Марш навън.

Петьо става, взема си чантата.

Още утре ще отида при директора ти. И на баща ти ще кажа.

Петьо тръгва към вратата.

Кажи на баща си утре в пет часа да дойде тук.

СТЕФАНОВА: И на майка си.

МАЛИНА (*влиза*): Тръгваш ли?

ПЕТЬО: Да.

МАЛИНА: Утре в седем.

ПЕТЬО: Няма да мога. Недей.

МАЛИНА: Защо? Какво се е случило?

ПЕТЬО: Нищо. Довиждане. (*На Стефанов.*) Прощавайте за главоболието. (*Излиза.*)

МАЛИНА: Какво сте му казали?... Питам: какво сте му казали?

СТЕФАНОВА: Нищо. Баща ти иска да се запознае с баща му.

МАЛИНА: Така ли? Защо, ако мога да знам?

СТЕФАНОВА: Като имаш и ти дете, ще узнаеш.

МАЛИНА: Още нямам и затова не ми навирайте изтърканите си фрази.

СТЕФАНОВА: Разправяй се с баща си. Аз съм вдигнала ръце от тебе.

МАЛИНА: Нямате право да ми се месите в личния живот. Аз съм пълнолетна и мога да правя, каквото си искам.

СТЕФАНОВА: Ти това и правиш. Днес на събрание, утре на събрание. Тези събрания ще ти подуют корема, тъй да знаеш.

МАЛИНА: На теб какво ти става? Нали си вдигнала ръце от мене?

СТЕФАНОВА: Тоя хулиган, дето го водиш вкъщи, той ще си поиграе с тебе, пък ще те зареже.

МАЛИНА: То си е негова работа. Да не му е вързан пъпът за мене.

СТЕФАНОВ: Малина, ела тука!

Малина остава на мястото си.

Ела, ела по-бързо.

МАЛИНА: Да ме биеш, нали? Ще избягам от къщи, имайте предвид!

СТЕФАНОВА: При хулигана ли ще отидеш?

МАЛИНА: Той не е хулиган, разбра ли? Той е триста пъти по човек от вас.

СТЕФАНОВА: Отивай, махай се от къщата ми. Осемнайсет години сме те хранили. Вече сме ти излишни, нали? (*Заплаква.*)

МАЛИНА: Хранили сте ме, хранили сте ме – все това повтаряте. А как сте ме възпитали? Веднъж попаднах на човек, и вие се нахвърлихте като вълци да ми го отнемете. Разберете, той не е виновен в нищо. Абсолютно в нищо... И не съм закъснявала заради него. Разбрахте ли? Ние се познаваме от четири дена, ясно ли ви е? От четири дена... И той ме е целунал само шест пъти. Шест пъти за четири дена. Той не е светец като вас. Но не е мръсник и като другите, които познавам... Ясно ли ви е?... А? Защо мълчите?

СТЕФАНОВ: Значи, така, а? Не е мръсник като другите? Като кои други? С какви мръсници си имала работа ти?

Малина мълчи.

Ще отговориш ли?

Малина мълчи.

Още утре ще дойдеш с мене на лекар. Аз дъщеря ли имам, или...

МАЛИНА: Не смей... Чуваш ли, не смей! (*Избягва от стаята.*)

7

Двете майки са у Стефанови. Двамата бащи са отвън, пред къщата. Диалозите им протичат успоредно.

СТЕФАНОВА: Стефанова.

ИВАНОВА: Иванова.

*

СТЕФАНОВ: Стефанов.

ИВАНОВ: Иванов.

СТЕФАНОВ: Порязали сте се?

ИВАНОВ: Да, бързах.

СТЕФАНОВ: „Астор”!

ИВАНОВ: Не. „Жилет”.

СТЕФАНОВ: Много ги рекламират, а всъщност нищо не струват.

ИВАНОВ: Напротив. Бръсна се с едно ножче три пъти от едната и три пъти от другата страна.

СТЕФАНОВ: Изглежда, имате мека брада.

ИВАНОВ: Не, твърда. Но се бръсна всеки ден.

СТЕФАНОВ: С „Астор” 0.10 карам по четири пъти. Веднъж стигнах до шест пъти, само че последният път се поостъргах малко и пак си карам по четири.

*

СТЕФАНОВА: Вносна ли ви е жилетката?

ИВАНОВА: Не. Сама си я плетох.

СТЕФАНОВА: Интересна плетка. Как става?

ИВАНОВА: Три назад, две напред, завъртане, две назад, с три куки.

СТЕФАНОВА: Имам прежда, иска ми се да оплета на Малина. Напоследък се докарва все с моите жилетки.

*

ИВАНОВ: Петъо ми краде ножчетата. Започна от десети клас да се бръсне и брадата му стана гъста. Пушите ли?

СТЕФАНОВ: Благодаря, само „Слънце”.

ИВАНОВ: Аз преминах на „Бяла Арда”, „Слънце” не се намира лесно.

СТЕФАНОВ: Запалете, моля.

ИВАНОВ: Мерси.

*

ИВАНОВА: Пушите ли?

СТЕФАНОВА: Не, но за компания може.

ИВАНОВА: Много приятен десен.

СТЕФАНОВА: Подарък ми е. Митко го донесе от Германия.

ИВАНОВА: Мъжът Ви?

СТЕФАНОВА: Да.

ИВАНОВА: Къде работи той?

СТЕФАНОВА: В „Балкантурист”.

ИВАНОВА: А Вие?

СТЕФАНОВА: Към Министерството на съобщенията... В пощата.

ИВАНОВА: При телеграмите?

СТЕФАНОВА: Да.

ИВАНОВА: Там съм Ви виждала, значи.

СТЕФАНОВА: Да, сигурно там.

*

СТЕФАНОВ: Вие в завода ли работите?

ИВАНОВ: Да.

СТЕФАНОВ: Е, как е?

ИВАНОВ: Добре. Малко сме позакъсали с плана, но за Девети ще се оправим. А вие?

СТЕФАНОВ: И ние така. Колко Ви е заплатата?

ИВАНОВ: 130 без премиалните.

СТЕФАНОВ: Добра е. Моята е 110. Булката взема 70. Караме я. Животът поскъпва от година на година.

ИВАНОВ: Моята не работи заради малкия.

СТЕФАНОВ: И малък ли имате?

ИВАНОВ: Да. На 12 години. Без баба сме, напусна работа заради него.

СТЕФАНОВ: Каква професия има?

ИВАНОВ: Колежка.

*

ИВАНОВА: Състуденти бяхме. Оженихме се още преди да завършим. Запознахме се на една забава и след един месец се оженихме.

СТЕФАНОВА: А с моя ходихме три години и пет месеца. Майка му беше против, гонеше ме и все тайно се срещахме.

ИВАНОВА: И моята майка, като научи, получи шок. Едвам я спасиха. Бях 18-годишна.

СТЕФАНОВА: Сега на колко сте?

ИВАНОВА: На трийсет и шест! А вие?

СТЕФАНОВА: На трийсет и пет.

*

СТЕФАНОВ: Жена ми е на 42. Късно е вече за друго дете...

ИВАНОВ: Прав сте. Моята е на 41. Когато се роди вторият син, беше тридесетгодишна, и пак много трудно раждане – с форцепс.

СТЕФАНОВ: Моята забременя, преди да се оженим. Четири години ходихме и майка ѝ все ме гонеше. А баща ѝ веднъж вдигна по мене чифтетото. Беше пъдар в село. Па на края забременя и, щат не щат, вдигнаха сватбата.

ИВАНОВ: Пък ние се оженихме за един ден. Срещнах я на улицата. Мръзне. С протритото палто. „Заповядайте въщи на топло.” А в квартирата – студено. Клинци. Свих от въглищата на хазайката. На сутринта се оженихме. Аз бях първата ѝ любов. Преди мене друг не беше обичала.

СТЕФАНОВ: И моята.

*

СТЕФАНОВА: Като ученичка обичах един – Симеон се казваше. Сега е лекар в поликлиниката. Доктор Станков, ако сте чували.

ИВАНОВА: Да, познавам го.

СТЕФАНОВА: Само че да не си помислите нещо. То беше стара история.

ИВАНОВА: Моля Ви се. И аз имах един. Сега е художник. Много обичаше да му позирам. А пък един мой колега, сега е инженер в Сирия, цяла тетрадка стихове ми беше посветил.

СТЕФАНОВА: А около мен се навърташе едно шофьорче и все в колата ме канеше. Но аз не влизах. Тогавя Митко беше войник.

*

СТЕФАНОВ: Като бях войник в Дупница, имаше две проститутки – Фана и Гана им викаха. Целият полк се изреди с тях. Ама поне ги знаехме, че са такива... А сега не можеш ги разбра коя каква е.

ИВАНОВ: Прав сте. Нашият шеф има секретарка – едно такова хрисимо и добро момиче изглежда, а разправят какви ли не за него.

СТЕФАНОВ: Изобщо днешното младо поколение го отпиши. Ние – грешни или не, ама поне се обичахме. И, слава Богу, здрави семейства създадохме, нали?

ИВАНОВ: Да, разбира се... Но аз мисля, че основното не е в морала. Моралът, така или иначе, е относително понятие, променлива категория. Въпросът е в идеалите. Какви идеали имат младите днес?

СТЕФАНОВ: Идеали... Какви ти идеали...

ИВАНОВ: На времето не всички бяха комунисти, но всички честни хора приеха комунистическата идея, защото бяха свидетели на безобразията и терора.

СТЕФАНОВ: И на борбата. Аз като бях войник, в полка докараха ранен партизанин.

ИВАНОВ: А сега какво знаят младите? Какво са видели? Само от филмите и книгите научават за онези времена.

СТЕФАНОВ: Обути са, нахранени са. Какво им трябва повече? От тях се иска да се учат, да се учат и пак да се учат и да завършат...

ИВАНОВ: Ентузиазъм няма, ентузиазъм. На времето помните ли с какво въодушевление се включвахме в бригадирското движение?

СТЕФАНОВ (*немного убедително*): Помня.

ИВАНОВ: А сега... Вестниците тръбят: младежта масово участвала в летните бригади. А всъщност отиват почти всички насила.

СТЕФАНОВ: Нали ги знам защо ходят. Да се натискат из храсталациите. Моята два дни ми рева да я пусна.

ИВАНОВ (*усмихва се*): Сигурно заради някой приятел?

СТЕФАНОВ: А, не... Тя иначе е скромно момиче.

*

СТЕФАНОВА: Малина е много скромна в това отношение. И затова сме сериозно обезпокоени. Досега с момче не бяхме я виждали и изведнъж – сварваме я с вашия син вкъщи.

ИВАНОВА: Петьо не би направил нищо лошо на вашата дъщеря. Познавам сина си.

СТЕФАНОВА: Аз нищо не казвам. Малина не е толкова лекомислена, че да допусне нещо. Но съгласете се, че днешното поколение не прилича на нашето. Момичето на една моя колежка забременя на 16 години.

ИВАНОВА: Разбирам тревогата ви. Аз също се разтревожих доста. Петьо има още толкова път пред себе си и съвсем не му е времето да мисли за любов, а камо ли за нещо повече.

СТЕФАНОВА: Малина трябва да се готви за консерваторията. Трябва да свири през всяко свободно време. А откакто се запозна с вашия син, започна да се прибира в десет часа. И успеха си намали.

ИВАНОВА: Доколкото зная, тя сама го е извикала да ѝ покаже по математика.

СТЕФАНОВА: Не. Той предложил услугите си.

ИВАНОВА: Петьо ми каза, че тя го е поканила у вас.

СТЕФАНОВА: Не, той сам предложил да ѝ помага.

ИВАНОВА: Както ще да е... Но все пак какво трябва да се направи според вас?

СТЕФАНОВА: Кажете на сина си да не я занимава повече. Аз също ще кажа на дъщеря си.

ИВАНОВА: И вярвате ли, че те ще ни послушат?

*

СТЕФАНОВ: Какво ще правят, че няма да ни слушат? Докато са при нас, ще изпълняват каквото ние им казваме, та пушек ще се вдига.

ИВАНОВ: Аз съм за по-самостоятелно възпитание. Когато младежът се научи сам да се оправя от малък, ще му бъде по-леко после.

СТЕФАНОВ: Лесно ви е на вас, защото имате син. Ако аз дам на моята самостоятелност, ще ми се върне някой ден несамостоятелна в къщи.

ИВАНОВ: Впрочем, май че имате право. Може да направят някоя пакост.

СТЕФАНОВ: От това ме е страх я. Днеска щях да я водя на лекар.

ИВАНОВ (*леко уплашен*): Хайде пък вие!

СТЕФАНОВ: Но се възгещисах. Няма смисъл сам да се срамя пред хората.

ИВАНОВ: Не вярвам нещо да се е случило. Петьо е достатъчно разумен.

СТЕФАНОВ: А бе в тия работи нали знаете, че няма разум. Я ние да ги стегнем да си гледат учението, че да си завършат, пък после... тяхна работа.

ИВАНОВ: Ако действително се обичат, те лесно няма да се предадат. Познавам сина си.

СТЕФАНОВ: Какъв сте такъв баща без авторитет.

ИВАНОВ: Не е въпросът до авторитета. Авторитет имам, но как да го убедя? Той не е глупав.

СТЕФАНОВ: Я му тегли един бой, па да се свърши. Той действително е много твърдоглав.

*

ИВАНОВА: Такъв си е от малък. Иска за всяко нещо сам да се убеди.

СТЕФАНОВА: Малина пък се хвърля на вяра. Каквото ѝ кажат, взема го за чиста монета. Затова лесно човек може да я излъже. Чудя се какво ще я правим с тая нейна доверчивост.

ИВАНОВА (*става*): Мисля, че се разбрахме.

СТЕФАНОВА: Ще му кажете, нали?

ИВАНОВА: Ще опитам. Вие също!

СТЕФАНОВА: Разбира се. Много ми беше приятно. Поздравете мъжа си.

ИВАНОВА: И вие.

*

ИВАНОВ: Хайде поздрави жена си.

СТЕФАНОВ: и ти... Па да се съберем някой път на чашка, а?

ИВАНОВ: Какво говориш, нали не бива?

СТЕФАНОВ: А да... забравих... Тогава тайно от децата, а?

ИВАНОВ: С удоволствие.

СТЕФАНОВ: Но тайно.

ИВАНОВ: Тайно.

ПЕСЕН, КОЯТО СЕ СВИРИ С УСТА

Дявол знае кога,
ей така, изведнъж,
днес си още момче,
утре вече си мъж.

Ала мъж си по ръст,
по години и вид,
затова си почти
неизменно сърдит,
затова си така
и солиден, и зрял –
ти си истински мъж,
много врял и кипял.

Но какво от това,
че си мъж по лице,
ти си мъж по лице,
а момче – по сърце.

Затова всеки ден,
всеки миг си готов
да потеглиш на път,
да трептиш от любов.

Да си свиркаш с уста
из смълчания град,
да си беден и млад,
а не стар и богат.

И зад теб, и пред теб,

и от всички страни
да те гледат в захлас
всички малки жени.

Дявол знае кога,
ей така, изведнъж,
днес си още момче,
утре вече си мъж.

Но какво от това,
че си мъж по лице,
ти си мъж по лице,
а момче – по сърце.

8

На предишната пейка. 9 часът вечерта. Петьо и Малина независимо от забраната са пак тук.

ПЕТЬО: Откакто започнахме да се срещаме тайно, те чувствам по-близка. А ти?

МАЛИНА: Аз също. Татко днес ме пита: „Къде отиваш?” „На кино”. „С оня ли?” „Първо, той не е оня и, второ – нямаш право да ми държиш сметка, защото съм 18-годишна.” А мама се обажда: „Като си 18-годишна, защо не се омъжиш?”

ПЕТЬО: А ти какво й каза?

МАЛИНА: Нищо...

ПЕТЬО: Ние нали ще се оженим?

МАЛИНА: Кога?

ПЕТЬО: Като завършим университета.

МАЛИНА: Не знам.

ПЕТЬО: Защо не знаеш?

МАЛИНА: Защото може да не ме приемат.

ПЕТЬО: Глупости.

МАЛИНА: А тебе ще те приемат. И в София ще си намериш някоя софиянка. Ти си хубаво момче, хващаш око.

ПЕТЬО: Виж какво, защо мислиш, че няма да те приемат?

МАЛИНА: Защото за нищо не съм способна. Нищо не зная, нищо не ме интересува.

ПЕТЬО: А пианото?

МАЛИНА: Пианото... Остави пианото... Аз всъщност го мразя!

ПЕТЬО: Мразиш го?

МАЛИНА: Мразя го... Помня, отначало, като започнах, имах една учителка – тънка, със синя рокля на бели райета – същински молив

„Хемус”. Беше дала строга нота на нашите да свиря четири часа дневно. Хлапетата в махалата играят, пък аз свиря. А мама с една пръчка стои над главата ми и ме чука по ръцете, ако направя грешка. Дядо ѝ бил поп, ама културен. Имал някакво раздрънкано пиано, единствено в цялото село. И тя понаучила нещо от него. Но тъй като нищо не станало от нея, естествено, решила да си го изкара на мене. И още в първи клас ми купиха пиано. Пък от всяко дърво свирка не става. Не че съм дърво, но съм реалистка.

ПЕТЬО: Добре, запиши нещо друго тогава.

МАЛИНА: С тая диплома за къде съм?

ПЕТЬО: Зависи от матурата.

МАЛИНА: Ще я изкарам криво-ляво, но дипломата ми ще бъде най-много 4.50. Как поне една малка привилегия нямам от тези мои родители!

ПЕТЬО: Запиши учителски институт.

МАЛИНА: Не съм за учителка. По-скоро бих отишла в някоя естрада. Ако не ме приемат в консерваторията, ще напусна нашите.

ПЕТЬО: И къде ще отидеш?

МАЛИНА: Не зная... При тебе...

Мълчи.

МАЛИНА: Ще ме изгониш ли?

ПЕТЬО: А ако и мене не ме приемат? И отида войник?

МАЛИНА: Ще те приемат. С пълно шест диплома си сигурно вътре.

ПЕТЬО: Добре. Ела. Само че в София.

МАЛИНА: Твоите не дават, нали?

ПЕТЬО: Какво ме интересува. Да не съм малък.

МАЛИНА: Малък си.

ПЕТЬО: Не можеш да ме ядосаш.

Пауза.

МАЛИНА: Знаеш ли, трудно ще бъде.

ПЕТЬО: Кое?

МАЛИНА: Изобщо... Ето, още не съм завършила гимназия, а започват грижите.

ПЕТЬО: Хубаво ще бъде да се оженим, а?

МАЛИНА: Няма да е лошо.

ПЕТЬО: Ще си живеем в моята квартира и ти ще ми готвиш на котлон. Имаме един тенекиен котлон отпреди Девети, ще го свия от къщи.

МАЛИНА: А какво ще ти готвя?

ПЕТЬО: Телешко с картофи.

МАЛИНА: А кой ще го купува?

ПЕТЬО: Ти. Аз ще ходя на лекции, а ти ще се нареждаш на опашка.

МАЛИНА: А с какво ще го купувам?

ПЕТЬО: Как с какво, с пари.

МАЛИНА: А откъде пари?

ПЕТЬО: Откъде?... Да. Права си... От нашите. Те, разбира се, ще ни прашат.

МАЛИНА: Мислиш ли?

ПЕТЬО: Разбира се. Ще помърморят, ще помърморят, пък ще ни простят.

МАЛИНА: Не искам. Едно младо семейство трябва да бъде самостоятелно, на самоиздръжка.

ПЕТЬО: Стипендия! Разбира се! Ще получаваме стипендия.

МАЛИНА: Аз не. Ти ще я получаваш.

ПЕТЬО: Все едно.

МАЛИНА: За тебе може да е все едно, но за мене не. Аз не искам да ме храниш.

ПЕТЬО: Но нали това е задължение на мъжа. Ето татко храни всички в къщи.

МАЛИНА: Жалко за майка ти... Изобщо... Изобщо... всичко това е празна работа. (*Заплаква.*)

Пауза.

ПЕТЬО: Кое е празна работа?

МАЛИНА: Всичко.

ПЕТЬО: Кое всичко? Питам те, кое всичко?

МАЛИНА: Всичко, което говорим.

ПЕТЬО: Значи, ти... значи, ти... не ме обичаш.

Пауза.

МАЛИНА: Как да ти кажа... не е това. Мисля, че те обичам, макар че не зная какво точно означава тази дума.

ПЕТЬО: Не е важно какво означава. Важното е какво чувстваш.

МАЛИНА: Какво чувствам? Чувствам, че... че те обичам. Не мога да измисля друга дума и това е... Има ли нужда от още приказки?

ПЕТЬО: Няма.

Малина го целува.

МАЛИНА: Понякога си мисля – колко малко изглежда разстоянието между хората. Ето например между мене и тебе. И колко голямо е всъщност то.

ПЕТЬО: Аз не мисля, че е голямо.

МАЛИНА: Не се обиждай. Но понякога ми става страшно.

ПЕТЬО: От какво?

МАЛИНА: От хората. И от тебе.

ПЕТЬО: Защо?

МАЛИНА: Защото, ето – целият човек е пред тебе – виждаш го, слушаш го, докосваш го, струва ти се толкова понятен и достъпен. А все нещо ти се изплъзва, все нещо има, което той крие, което е предназначено само за него самия и за никого друго.

ПЕТЬО: Мислиш, че не съм искрен с тебе?

МАЛИНА: Не. Не това. Просто обичам понякога да пофилософствам. Но съгласи се, че е така. Могат да ти оперират целия мозък, да го извадят, да го разрежат, да го разгледат под микроскоп, да изследват сивото и бялото вещество, да го разделят на малък мозък, среден мозък, голям мозък, на ляво и дясно полукълбо, и пак няма да разберат как протичат мислите в него, какви са те, какво става с тях, когато човек умре... Ти мислил ли си върху това?

ПЕТЬО: Хиляди пъти. Понякога даже ми се струва, че полудявам.

МАЛИНА: Дали когато човек умре, мислите му не отлитат някъде в космоса?

ПЕТЬО: Защо само когато умре? Установено е, че човек непрекъснато излъчва биотокове. Ето, сега ти мислиш за нещо и твоята мисъл, създадена в мозъка ти, вече витае наоколо.

МАЛИНА: А защо ти не можеш да я приемеш, да разбереш каква е?

ПЕТЬО: Аз зная всички твои мисли.

МАЛИНА: Не знаеш! Не можеш да знаеш.

ПЕТЬО: Зная.

МАЛИНА: За какво мисля тогава?

ПЕТЬО: Ей сега ще ти кажа... абракадабра, фокус мокус препаратус. (*Лови с ръце въздуха.*) Хоп, хванах една мисъл. Ах, избяга... Ето тук зад дървото се скри още една... И тя избяга... А, ето я. Чакай, чакай, ще те хвана! (*Към Малина.*) Дай си жилетката. (*Захлупва с жилетката въображаемата мисъл, взема я с пръсти и я долепя до ухото си.*) Аха... ясно!

МАЛИНА: Е, за какво мисля в момента?

ПЕТЬО (*сочи юмрука си*): Тук в момента има не една, а цели две твои мисли. Първата е следната: колко е хубаво, че Петьо не знае за какво мисля в момента. А второто: колко е лошо, че Петьо не знае за какво мисля в момента.

МАЛИНА (*също лови въздуха с ръце*): А ето една твоя мисъл: аз крия от Малина, че още обичам Маргарита.

ПЕТЬО: А ето още една твоя: аз крия от Петьо, че съм обичала друг преди него.

МАЛИНА: Не е вярно. Никого не съм обичала.

ПЕТЬО: Съвсем никого?

МАЛИНА: Съвсем никого. Не ми ли вярваш?

ПЕТЬО: Вярвам ти, но мисълта казва друго.

МАЛИНА: Дай да я набия тази лъжлива мисъл!

ПЕТЬО: Всъщност колко хубаво би било хората да разговарят с мислите си. Тогава такива понятия като лъжа и неискреност биха изчезнали.

МАЛИНА: Тогава аз и ти щяхме да бъдем или много по-близки, или безкрайно далечни.

ПЕТЬО: Защо далечни. Близки. Аз мисля, че особена разлика няма да има. Нали ние и сега, когато говорим, не лъжем. А езикът е създаден, за да изразява мислите.

МАЛИНА: Аз четох някъде една средновековна мъдрост, която твърди точно обратното – че езикът е създаден, за да прикрива мислите.

ПЕТЬО: Кое е вярното според тебе?

МАЛИНА: Отначало мислех, че първото, а сега – второто.

ПЕТЬО: Защо?

МАЛИНА: Ей така. Разочаровах се.

ПЕТЬО: От какво?

МАЛИНА: Не вярвам, че хората казват истината.

ПЕТЬО: Защо?

МАЛИНА: Първото ми разочарование беше мама. Тя казваше, че никога не бива да лъжа, че винаги трябва да казвам истината. И аз, разбира се, я казвах, макар че понякога това ми струваше натупване по дупето. Един ден в къщи се позвъни. Бях 12-годишна. Помня, бях болна от ангина. Мама надникна през шпионката и кой знае защо пребледня. И не отвори. Но продължаваше да се звъни и тя ми каза: „Отвори и кажи, че ме няма.” „Но ти нали си тук?” „Върви, върви, ти казвам, по-бързо.” Търсеше я някакъв мъж. Кой го знае какъв е бил. Може и любовник да й е бил. Не зная. А татко два месеца след това беше в една сладкарница. Седеше с една жена на масата. Държеше й ръцете, а жената плачеше. Той ме видя. И се опита да се скрие с вестника. А в къщи ми каза, без да го питам: „Това беше една моя колежка. Уволнили я и ме молеше за ходатайство.” Явно, лъжеше. Аз не бях малка и всичко разбирах. Отдавна не вярвах в щъркели. Но в мама и татко вярвах... Прощавай, че ти разказвам такива неща, но те чувствам близък, по-близък от тях. Ти си може би единственият човек, в когото все пак вярвам. Не зная как стана така, но... Ти разбираш, нали?

ПЕТЬО (*трогнат*): Не бива да ми вярваш. Аз съм много лош.

МАЛИНА: Не си лош.

ПЕТЬО: Лош съм. Аз също те излъгах. Казах ти, че не съм играл на „потъване”, а всъщност един път играх и се падна да целуна три момичета и две да ме целунат. Сърдиш ли се?

МАЛИНА: Не. Това е било, когато не си ме познавал.

ПЕТЬО: А за лъжата?

МАЛИНА: То беше толкова отдавна.

ПЕТЬО: Само преди шест дни.

МАЛИНА: А не чувстваш ли колко много сме се променили за тези шест дни?

ПЕТЬО: Не много.

МАЛИНА (*замислено*): Много. (*Става.*) Ще ме изпратиш ли?

ПЕТЬО: Само до първата пресечка. Ще ме видят твоите и ще ти се карат.

МАЛИНА: Не ме интересува.

Вървят.

ПЕТЬО: Утре вечер имаме събрание и ще бъда зает.

МАЛИНА: Ако искаш, ела в къщи следобед до четири и половина.

Вървят.

ПЕТЬО: Ще дойда.

Вървят.

МАЛИНА: Какво ви е събранието?

ПЕТЬО: Просветно. „Любовта като психологическа загадка”.

Спират.

МАЛИНА: Доклад ще има ли?

ПЕТЬО: Да.

МАЛИНА: Кой ще го чете?

ПЕТЬО: Аз.

МАЛИНА: Ти?

ПЕТЬО: Чудно ли ти се вижда?

МАЛИНА: Напротив. Интересно ми е да го прочета, за да разбера какво мислиш по тези въпроси.

ПЕТЬО: Но доклада не съм го писал аз.

МАЛИНА: Ами кой?

ПЕТЬО: Спуснаха ни го от Градския комитет. Сега там има нова секретарка и тя е решила да направи завой в организационната работа. И ето, спуснала доклад на тема, интересна за учениците. Само че докладът е страшно скучен. Писал го е някакъв професор на 70 години.

МАЛИНА: Защо ти ще го четеш, а не професорът?

ПЕТЬО: Професорът си е в София. Има си хас да тръгне по всеки клас да го изнася.

МАЛИНА: Сигурно изказванията ще бъдат интересни.

ПЕТЬО: Ами! Нашите момчета ще пукнат от смях, като чуят дефиницията за любовта – 15 реда дефиниция.

Вървят.

МАЛИНА: Сериозно! Донеси ми я утре да си я препиша.

ПЕТЬО: За какво ти е?

МАЛИНА: Да я покажа на нашите момичета.

ПЕТЬО: Не бой се, ще стигне и до вашия клас. (*Те са вече пред къщата на Малина.*) Значи, утре в два часа у вас.

МАЛИНА: Да. Ще ме целунеш ли?

ПЕТЬО (*целува я*): Лека нощ.

МАЛИНА: Лека нощ.

Петьо стои докато прозорецът на Малина светне, и си тръгва. Два силуета се показват отстрани. Един трети силует се приближава до къщата на Малина. Сигнал. От прозореца.

Кой е?

КОКО: Аз съм. Слез за малко!

МАЛИНА: Късно е.

КОКО: Слез, като те викам.

МАЛИНА: Не мога.

КОКО: Само за две минути.

МАЛИНА: Добре, почакай.

*

САШО: Видя ли?

ВАНЬО: Шт. Тихо.

*

МАЛИНА (*вече е слязла*): Какво има?

КОКО: Мислиш, че не видях ли?

МАЛИНА: Като си видял, какво?

КОКО: Затваряй си устата, че...

МАЛИНА: Че...?

КОКО: Че аз ще я затворя.

МАЛИНА: Опитай.

КОКО: Ще викаш ли?

МАЛИНА: Ще викам.

КОКО: Викай! Поне и него да опухам.

МАЛИНА: Няма да можеш.

КОКО: Де да видим.

МАЛИНА: Да видим. Той тренира бокс и е полутежка.

КОКО: Нека. Пак ще го опухам. (*Показва мускула си.*) Тоя виждаш ли го?

МАЛИНА (*нипа го*): Мек е.

КОКО: Мек? Много разбираш ти.

Пауза.

МАЛИНА: Коко, хайде да се разберем.

КОКО: Добре.

МАЛИНА: Не те обичам, разбираш ли!

Пауза.

КОКО: Не разбирам.

МАЛИНА: Не ме търси повече.

Пауза.

КОКО: Защо?

МАЛИНА: Няма смисъл.

Пауза.

КОКО: Добре. Както кажеш. *(Пауза.)* Няма на една фуста да се моля я. Жалко, но факт.

МАЛИНА: Прощавай за всичко.

КОКО: Моля ти се.

МАЛИНА: Нали няма да ме търсиш повече?

КОКО: Бъди спокойна. И ако се опасяваш, че ще се хваля на някого за нещо, сбъркала си адреса.

МАЛИНА: Благодаря ти.

КОКО: Няма защо... Една целувка за сбогом?... Или и нея ще ми откажеш?

Малина му поднася лицето си, той я целува по устните и тя изтичва нагоре. Прозорецът отново светва. И Коко стои под него. Гледа към него. После си тръгва. А срещу него изскачат Сашо и Ваньо.

САШО: Стой!

Коко спира.

ВАНЬО: Кой си ти?

Коко мълчи.

САШО: Какъв си на Малина?

Коко мълчи.

ВАНЬО: И я целуваше преди малко, а?

КОКО: А-ха! Ти ли си полутежката! Или ти? Кой от двамата? А може би и двамата, а?

Сашо и Ваньо се споглеждат.

Е, бъдете щастливи. Нейсе. (*Излиза.*)

ВАНЬО: Какво ще кажеш?

САШО: Струва ми се, че май беше ревал.

ВАНЬО: А за какво?

САШО: Знам ли го?

ВАНЬО: Уж я целуна.

САШО: А бе иди ги разбери. Откачен свят! Трябваше да му фраснем по един.

ВАНЬО: Нямахте да бъде честно. Ние двама – той – един. Защо не опита сам?

САШО: Като го видях как се беше разцивил, домъчня ми.

ВАНЬО: Достраша те, признай си. Каяк момче!

САШО: Ами! Да го духна, ще падне. Ще запалиш ли?

ВАНЬО: Дай.

САШО: Хайде да й свирнем.

ВАНЬО: На нея?

САШО: Да.

ВАНЬО: Няма смисъл. Всичко е ясно. Тя ходи с друг.

САШО: Сега пък аз мисля, че не е съвсем ясно.

ВАНЬО: Добре, свирни.

САШО (*свири сигнала на Коко. На прозореца се показва Стефанов*):
Може ли Малина за малко?

СТЕФАНОВ: Не може.

ВАНЬО: Само за две минути. Спешен случай.

СТЕФАНОВ: Казах, не може.

Тръшва прозореца. Двамата се колебаят какво да правят. Неочаквано Малина слиза.

МАЛИНА (*разтревожено*): Кой е болен?

САШО: Петьо.

МАЛИНА: Наистина ли?

САШО: Да.

МАЛИНА: От какво?

САШО: От кокоша слепота.

МАЛИНА: Аха. Вие май бяхте мократа кокошка, нали? Къде е Петьо?

САШО: Няма го. Гладна кокошка просо сънува.

МАЛИНА: Приятни сънища тогава. (*Тръгва.*)

ВАНЬО (*прегражда ѝ пътя*): Може ли за малко?

МАЛИНА (*тръгва наляво, но Сашо също ѝ прегражда пътя*): Охо! Бабаити!

ВАНЬО: Избирайте. Петьо или оня.

МАЛИНА: Кой е пък този „оня”?

САШО: С кого се целуваше в градината и като ме видя – избяга? Преди малко пак се целуваше с него, не се прави на дръж ми шапката.

МАЛИНА: Охо! Шпиони, значи! То си е моя работа. С когото си искам, с него ще се целувам.

САШО: А чувала ли си за барон фон Шамарон?

МАЛИНА: Не съм.

САШО: Тогава ще чуеш! (*Показва шамара си.*)

МАЛИНА (*храбро*): Много си страшен.

САШО: Много.

МАЛИНА: Можеше Петьо сам да дойде. Нямахте нужда да праща такива глупаци като вас. (*Тръгва.*)

ВАНЬО: Чакайте! (*Настига я.*) Той не ни е пратил. Ние сами решихме. Трябва да му кажете.

МАЛИНА: Какво да му кажа?

ВАНЬО: Не бива така... с двамата едновременно.

МАЛИНА: Виж ги ти! Настойници! Я да се махате оттука. С когото си искам, с него ще си ходя, ясно ли ви е? (*Тръгва си.*) Лека нощ.

САШО (*след нея*): Лека.

*

ВАНЬО: Да... Май объркахме нещо.

САШО: Напълно ми е ясно вече.

ВАНЬО: Сега пък на мене ми стана мътно.

САШО: Иначе си я бива.

ВАНЬО: Ще се изложим пред Петьо, ако му каже.

САШО: Бъди спокоен. Няма да му каже. Ще запалиш ли?

ВАНЬО: Дай.

ПЕСЕН ЗА КРЪГА

Веднъж на някаква си гара
в ден най-обикновен
един кафяв спокоен поглед
открил един зелен.

Зеленият бил малко тъжен,
кафявият – засмян.
И бързо, някак ненадейно
кръгът бил завъртян.

Кръгът – един особен спектър
под слънчевия диск,

понесъл в своето движение
и веселост, и риск.

Но много бързо цветовете
сменили своя вид!
Зеленият станал усмихнат,
кафявият – сърдит,

зеленият – отново тъжен,
кафявият – засмян.
А времето хвърчало бързо
като аероплан.

Но ето, че ще писне рязко
един внезапен влак.
Кръгът ще спре и ще застине,
но ще потегли пак

и ще останат неподвижни
сред цветния безброй:
зеленият – мъничко тъжен,
кафявият и той.

9

Перон на гара. Шум на влак.

ИВАНОВ: Всичко ли качи?

ПЕТЬО: Всичко.

ИВАНОВА: Чантата?

ПЕТЬО: Да.

ИВАНОВА: Зеления пуловер сложихме ли го, не си спомням.

ИВАНОВ: В червения куфар под бялата му риза е.

ИВАНОВА: А дъждобрана?

ВЛАДО: Забрави го.

ИВАНОВА: Ами сега? Ако завали дъжд, какво ще правиш?

ИВАНОВ: Сякаш, като бяхме студенти, все с дъждобрани ходехме.

Нали помниш с какъв чадър изкарахме пролетта на четиридесет и трета.

ИВАНОВА: Сега не е четиридесет и трета, а шейсет и трета.

ИВАНОВ: Добре, добре. Като ходя в командировка, ще му го занеса.

ИВАНОВА: Не, още утре ще го пратим. Или чакай, колко е часът?

Владо, тичай до къщи да вземеш на бате си дъждобрана.

ВЛАДО: Да! Ти си го забравила, пък аз да тичам. Няма го майстора.

ПЕТЬО: Има само 25 минути. Голяма работа, един дъждобран.

(Непрекъснато търси с поглед някого.)

ИВАНОВА: Аз ще прескоча до бюфета да ти взема закуска.

ИВАНОВ: И аз ще дойда. Отвън продават ябълки.

ИВАНОВА: Петьо, ти влизай да не ти вземат мястото.

ПЕТЬО: Рано е още.

ИВАНОВА: Влизай, влизай, ние ще дойдем в купето.

Двамата излизат.

ВЛАДО: Бате! Заминаваш, а?

ПЕТЬО: Заминавам.

ВЛАДО: И кога ще се върнеш?

ПЕТЬО: Зимата.

ВЛАДО: Много бе!

ПЕТЬО: Много.

ВЛАДО: Хм.

ПЕТЬО: Ти да внимаваш с есенния.

ВЛАДО: Какво да внимавам? Нали знаеш защо ме скъса?

ПЕТЬО: Какво прави Мичето?

ВЛАДО: Мичето свърши. Анчето.

ПЕТЬО: Анчето? Че кое е пък това Анче?

ВЛАДО: Анчето бе. Виждал си го.

ПЕТЬО: Едно русичко?

ВЛАДО: Не, черничко. С къдрава коса.

ПЕТЬО: Е защо се скарахте с Мичето?

ВЛАДО: Защо! Защото не иска да ми пише домашните по български.

ПЕТЬО: Ами Анчето?

ВЛАДО: И тя не ги пише. Ама поне не се прибира от училище с други момчета. Бате?

ПЕТЬО: Какво?

ВЛАДО: Ама да не кажеш на мама.

ПЕТЬО: Няма.

ВЛАДО: Тя ми помага по български. За поправителния.

ПЕТЬО: Наистина?

ВЛАДО (*гордо*): Да.

ПЕТЬО: Къде ти помага?

ВЛАДО: В градината.

ПЕТЬО: Слушай, ей, да не те скъсат, че да повтаряш годината.

ВЛАДО: Ами! Ти да знаеш какви преразкази правя вече.

Малина. Ето я върви по перона към Петьо.

МАЛИНА: Здравей!

ПЕТЬО: Здравей. Чаках те.

МАЛИНА: Нали се уговорихме, че няма да идвам на гарата.

ПЕТЬО: Все пак знаех, че ще дойдеш.

МАЛИНА: Къде са твоите?

ПЕТЬО: Отидоха за закуска. Много са смешни: „Обличай се! Храни се добре! Не пуши! Ходи редовно на лекции!” Сякаш те, като са били студенти, са правели всичко това.

МАЛИНА: Аз ще те посъветвам същото.

ПЕТЬО: Малина!

МАЛИНА: Петьо!

ПЕТЬО: Ще ми пишеш, нали?

МАЛИНА: И ти!

ПЕТЬО: Както се уговорихме.

МАЛИНА: И ти.

ПЕТЬО: Всеки ден.

МАЛИНА: И ти.

ПЕТЬО: Остават още 15 минути.

МАЛИНА: 14.

ПЕТЬО: Да те целуна ли?

МАЛИНА: Малкият гледа.

ПЕТЬО: Владо, върви в купето да ми пазиш мястото.

ВЛАДО: Бате? Тя ли е бе?

ПЕТЬО: Тя е.

ВЛАДО: Ами защо плаче?

ПЕТЬО: Тя не плаче. Хайде – върви.

Владо тръгва, но спира и наблюдава как Малина и Петьо се целуват. Влизат Иванов и Иванова.

ВЛАДО: Шт!

ИВАНОВ: Тази ли е?

ИВАНОВА: Тя ами, коя друга може да бъде.

ВЛАДО: Бати каза да се качите в купето да го чакате.

ИВАНОВ: Хайде, качвай се. Няма как.

ИВАНОВА (*с въздишка*): Внимавай да не разсипеш ябълките.

Излизат.

МАЛИНА: Ти ще ме забравиш скоро.

ПЕТЬО: Никога.

МАЛИНА: Там има толкова хубави момичета.

ПЕТЬО: Какво от това?

МАЛИНА: Помниш ли охлювчето?

ПЕТЬО: Да. Знаеш ли, когато те видях за първи път, усетих, че сърцето ми е приличало на едно плахо охлювче. То дълго е стояло в черупката си и е мислило, че всичко знае за света...

МАЛИНА: Но сега то е подало рогца навън и опипва всяка бучка, всяка тревичка по своя път. И може би не една Малина, нито една Маргарита, а нещо съвсем друго ще привлече вниманието му.

Свирка на влак.

ПЕТЬО: Няма.

МАЛИНА: Човек не знае как може да се промени.

ПЕТЬО: А ти ще се промениш ли?

МАЛИНА: Аз съм се променила и вече няма накъде да се променям.

ПЕТЬО: Аз също.

МАЛИНА: Ти си друго.

ПЕТЬО: Аз и ти сме едно и също.

МАЛИНА: Петьо!

ПЕТЬО: Малина!

МАЛИНА: За втори път произнасям името ти.

ПЕТЬО: И аз също.

МАЛИНА: Знаеш ли? Искам да ти кажа нещо. Отдавна исках да ти го кажа. Но все не смеех. Не ми се сърди... Не, по-добре ще ти го напиша в писмо.

Свирка.

ПЕТЬО: Влакът тръгва след три минути.

Целуват се. Ваньо и Сашо с тежки куфари пристигат запъхтени. Пазят трисекундно мълчание, докато трае целувката.

Здравейте. Ама вие чак сега ли идвате? В моето купе има място. Качвайте се.

Сашо и Ваньо гледат изпитателно Малина.

Запознайте се. Това са моите приятели Ваньо и Сашо – студенти. А това е Малина.

МАЛИНА: Малина.

САШО: Сашо.

ВАНЬО: Ваньо.

САШО (*към Малина*): Срещали сме се някъде с вас.

МАЛИНА: Имаше такъв филм.

От този момент нещата се развиват светкавично. Отново писва свирка. Иванов и Иванова излизат. Ваньо и Сашо изчезват. Суматоха. Петьо е отнет от Малина. Целувки. Петьо едва успява да махне с ръка на Малина, и

изчезва във влака. Влакът потегля. На перона остават бащата, майката и братчето на Петьо. А встрани от тях – Малина. Влакът вече е отшумял. Иванов и Иванова поглеждат крадешком Малина и тръгват.

ВЛАДО (*отива при Малина*): Како! Мъчно ли ти е ма?

МАЛИНА: Малко.

ВЛАДО: Ами ти защо не замина?

МАЛИНА: Защото не ме приеха.

ВЛАДО: Догодина ще те приемат ли?

МАЛИНА: Не.

ИВАНОВА: Владко, хайде.

ВЛАДО: Како, кога ще се ожените?

МАЛИНА: Скоро.

ВЛАДО: У-ха! И ще си имате бебе, нали?

МАЛИНА: Да.

ВЛАДО: Ти да не мислиш, че вярвам в щъркели? Ами!

Малина, усмихната през сълзи, се навежда и го целува. След това бавно си тръгва.

ВЛАДО (*разтревожен*): Ако научи Анчето, ще ме пребие.

ВТОРА ЧАСТ

ПЕСЕН ЗА ДВЕТЕ ТОЧКИ

Две точки във безкрайността
сред хорския безброй –
там някъде се движи тя,
а там се движи той.

Но ето че случайността
прошепва тихо: Стой!
И казва той: Това е тя,
а тя: Това е той.

И тръгват заедно на път –
направо, без завой:
във двоеточие вървят
задружно: тя и той.

Дали това е любовта?
Но кой да каже? Кой!
Това едва ли знае тя,
едва ли знае той.

Но ето пак случайността
прошепва тихо: Стой!
Дотука. Точка – казва тя.
Да. Точка – казва той.

1

Две пощенски кутии от двете страни на сцената: пощенската кутия на Петьо и пощенската кутия на Малина. Двата са – всеки пред своята кутия. Петьо изважда писмо.

Разтваря го.

Писмото се чете от Малина. После – обратното.

23.X.1963 г.

Добър ден, Петьо,

Тук всичко е, както преди. Само тебе те няма. Ти сигурно се връщаш от лекции. Представям си: качваш се на двойката, в трамвая е препълнено. Пред тебе има едно хубаво русо момиче, то се е допряло до тебе, но ти не се отместваш. После се прибиращ в квартирата си. Стаичката ти е разхвърляна. Навсякъде книги, а по стените сигурно си налепил киноартистки. Как ми се иска да дойда и да ги накъсам всичките. Но това

ще стане чак през месец март, когато ще идвам в София за уроците по пиано.

Чакам те. До първи февруари останаха 102 дни. Нали ще си дойдеш?

Малина

15.IV.1964 г.

Добър вечер, Малина,

Ето, тебе отново те няма. Стаята ми се струва празна и студена. Пердетата, които оня ден изпра, още не са изсъхнали. Отвън свети някаква неонова фирма, а над нея луната е сякаш също неонова.

Ваньо и Сашо бяха преди малко тук. Пращат ти много здраве. А хазайката не е разбрала, че си идвала. През юли ще бъда на бригада. Така че до 1 август остават още 107 дни.

Целувам те, Петьо

21.IX.1964 г.

Здравей, Петьо,

Какво да се прави, така ми било писано. От мен пианистка никога няма да стане. Всъщност аз съм си виновна. Но и ти имаш малко вина. Не биваше да ме поощряваш, когато сам виждаше колко съм бездарна. Сега отново сме разделени. И отново все така ще броя дните до зимната ваканция. По цял ден чета книги. Не мога повече така. Прощавай.

Малина

28.V.1965 г.

Малина,

След три дни е първият ми изпит. А после имам още пет. Вчера видях Сашо. Не ми харесва напоследък. Има два поправителни от януари. Ваньо си е същият. Често идва в къщи. Станахме още по-близки.

Малина, често мисля какво ще стане с нас.

Чувствам, че тази постоянна раздяла ни отдалечава. Хайде да се оженим през лятото! Искаш ли? Ще си намерим квартира и ще вземем онзи котлон, за който говорихме някога. Искам да бъдем винаги заедно, винаги, винаги, а не само някакви броени дни през годината.

Петьо

30.X.1965 г.

Петьо,

Реших да постъпя в естрадният оркестър при читалището.

Безделието ме измъчва. Татко и мама не ми дават, но няма да ги слушам. Ще имам заплата 60 лева, с данъците – 52. След три години, когато се оженим и имаме дете, няма да плащам ергенски данък и ще станат 56.40 лв. Изчислила съм точно всичко. До първи юли 1968 година – деня на нашата женитба – остават 914 дни. Когато четеш писмото, ще бъдат вече 912.

15.XI.1965 г.

Малина,

Петнадесет дена нямам писмо от теб. Защо не пишеш?

Страхувам се, че се е случило нещо лошо. Пиши, моля ти се. Нали знаеш какво е да чакаш.

1.XII.1965 г.

Малина,

Защо не отговаряш. Това е четвърто писмо, на което не отговаряш.

10.XII.1965 г.

Малина,

Прощавай, че ти досаждам пак. Ако всичко е свършено, ако повече не ме обичаш, можеш поне да ми напишеш. Знай, че винаги бих те разбрал. Днес тук падна първият сняг. Вън децата са направили снежен човек. Много е смешен. С картофен нос.

Ще ми напишеш всичко, нали? До 1.XII.1968 г. остават 874 дни.

Петьо

2

Петьо се прибира в стаята си. Типична студентска квартира. Електрическа печка. Студено. Петьо се опитва да чете, но нищо не излиза. Влиза Ваньо.

ВАНЬО: Здравей.

ПЕТЬО: Събличай се.

ВАНЬО: Отбих се за малко. Бързам за лекции.

ПЕТЬО: Все пак съблечи се.

ВАНЬО (*сваля си палтото*): Сам ли си?

ПЕТЬО: Сам. Хазайката е на работа.

ВАНЬО: Красимира?

ПЕТЬО: Сигурно е на училище.

ВАНЬО: В кой клас е?

ПЕТЬО: Мисля, че в десети.

Ваньо мълчи.

Нещо ново?

ВАНЬО: Вчера групата ни искаше да избяга от упражнението по органична. Всички искаха да бягат. Никой не беше готов. Асистентът е строг. Докладва на професора. Само аз бях против. Казах им, че ще остана, ако ще и сам да бъда в аудиторията.

ПЕТЬО: Остана ли?

ВАНЬО: Всички останаха. Уплашиха се. Но ми измислиха прякор.

ПЕТЬО: Какъв?

ВАНЬО: Праволинеен дъб. Не зная защо, момчетата не ме обичат.

ПЕТЬО: А момичетата?

ВАНЬО: Момичетата... Преди месец едно момиче, Мая се казва, след събранието за Виетнам ме помоли да я изпратя. Живеела на края на петицата.

ПЕТЬО: Изпрати ли я?

ВАНЬО: Изпратих я. Беше много късно. Един без петнайсет.

ПЕТЬО: Харесва ли ти?

ВАНЬО: А, не. Само че ме беше хванала подръка.

ПЕТЬО: Трябва да свикваш, няма как.

ВАНЬО: Когато стигнахме, ме покани в квартирата си. Беше станало два часът.

ПЕТЬО: Влезе ли?

ВАНЬО: Влязох.

ПЕТЬО: Е как е?

ВАНЬО: Добра е. Красива.

ПЕТЬО: Аха.

ВАНЬО: Приятна.

ПЕТЬО: Охо!

ВАНЬО: Топла.

Петьо подсвирва.

ВАНЬО: Пет на четири.

ПЕТЬО: Кое пет на четири?

ВАНЬО: Квартирата бе. Пет на четири. Дължина към ширина. А моята е два на три. Черпи ме с фъстъци и стафиди. Както си говорихме, така си и заспа.

ПЕТЬО: После?

ВАНЬО: После три километра пеша обратно... Общо взето, момичетата ме обичат. Мислят, че ще стана професор. Защо се смееш?

ПЕТЬО: Просто да не повярва човек, че си на 21 години.

ВАНЬО (*обидено*): Защо? Не изглеждам ли на толкова?

ПЕТЬО: Там е работата, че изглеждаш на повече, а си още съвсем дечко... Слушай... Ти познаваш Сашо, нали?

ВАНЬО: Разбира се.

ПЕТЬО: Готов ли си да гарантираш за него?

ВАНЬО: За какво?

ПЕТЬО: За каквото и да е.

ВАНЬО: Готов съм.

ПЕТЬО: А ако ти кажат: този твой Сашо е негодник, той е враг на нашето общество, по цял ден виси в кафенетата, той е паразит. Неговото място не е в комсомола. Той трябва да бъде изключен. Ще гласуваш ли да го изключат?

ВАНЬО: Но аз го познавам... наистина, той си има трески за дялане, но не е чак... После, знаеш... майка му... Това вярно ли е, или ми даваш само пример.

ПЕТЬО: Вярно е. Вчера видях името му в списъка на районния комитет. Имало определена бройка... и той е в бройката. Александър Марков – Ветеринарния институт.

САШО (*влиза*): Изглежда, имам обичай да се появявам, когато говорите за мен. Как сме?

ВАНЬО: Нали знаеш? Сесията приближава.

САШО (*отива към печката*): Най-много 5 градуса.

ПЕТЬО: Сега я включих.

САШО: Моята цял ден и цяла нощ гори, ама я крия под масата. Оня ден хазайката ми донесе бележка за електричество – 15 лева.

ПЕТЬО: Плати ли ги?

САШО: Ами! Стига й наемът 20 лева. Твоят 15 ли беше?

ПЕТЬО: 15. Токът отделно.

САШО: Можеш да я измениш. Знаеш ли как?

ПЕТЬО: Отдавна не си идвал.

САШО: Работа, братче.

ВАНЬО: Не си чак толкова претрупан. Нали не ходиш на лекции?

САШО: А бе не ходя, ама имам друга работа.

ПЕТЬО: По любов, а?

САШО: Нещо такава.

ВАНЬО: Пак с друга. Ти ризите си не сменяш толкова често.

САШО: Този път улучих. Много хитър номер.

ВАНЬО: Какъв?

САШО: Мара, както знаеш, ме напусна заради Ванчето, а Ванчето научила за Мара и за онази дебелата Сима и започна да ми връзва тенеке. Така ли? Чакай аз пък да приложам коронния си номер.

ВАНЬО: Кой от тях?

САШО: Единайсетия. С билетите. Отивам сутринта на кино „Славейков” и се нареждам на опашката. Вземам два билета за 8 часа

вечерта. В седем и половина съм пред киното. Всички търсят: Повече билети. Естествено, аз си трая. Чакам да капне някоя по-завързана. Осем без десет. Няма. Осем без пет. Няма. Всичко с кавалери. Прегледа – няма. Брех, пък филм не ми се гледа. Изгоряха ми билетите! Изведнъж, гледам, една минава край киното. Поспря се, па продължи. Настигнах я: „Другарко, извинете, имам едно билетче повече.” Изгледа ме от главата до петите. И аз нея. Грозничка. Но бях амбициран. В киното – както обикновено: първо лактите, после коленете, после през рамо. Кой беше филмът – да ме питаш – не мога да ти кажа.

ВАНЬО: Е?

САШО: Какво е! Оказва се дъщеричка на шеф от Министерството на външните работи.

ВАНЬО (*иронично*): Обичаш ли я?

САШО (*смее се*): Разбира се. И още как.

ВАНЬО: А тя?

САШО: И тя.

ВАНЬО (*все така иронично*): Кога ще се жениш?

САШО: Щом се върне баща й – веднага. Сега е в бавно развиващите се страни.

ВАНЬО (*става*): Аз ще ви оставя. Днес лекцията е много интересна.

ПЕТЬО: Каква е?

ВАНЬО: За алфабетааминокиселинните остатъци от карбоксилната група.

САШО: Ужасно много се интересувам от този така жизнено необходим за нашето народно стопанство въпрос.

ВАНЬО: Гледай си кравите и свинете и не се бъркай, дето не разбираш.

САШО: Брех, пък много ти порасна фирмата. Асистент ли ще ставаш?

ВАНЬО: Може и да стана.

САШО: Това е. Завъртиш се около професора: другарю професор, вашият труд е чудесен, а трудът на професор еди-кой си нищо не струва.

ВАНЬО: Ти така ли правиш?

САШО: Нямам намерение да ставам асистент.

ВАНЬО: А, да! Забравих, че ще ставаш дипломат.

САШО (*слага ръка примирително на рамото на Петьо, който през цялото време седи замислено на леглото*): Кой както я нареди, братче. Да не мислиш, че ми се ходи в някое забутано село да преглеждам говедата.

ВАНЬО: Защо записа ветеринарна медицина тогава?

САШО: Защото другаде нямаше да ме приемат. В София ли съм, все ще я наредя някак. Кога ви започват изпитите?

ВАНЬО: На пети.

ПЕТЬО: Моите – на четвърти.

САШО: Знаеш ли как съм се подковал. Шестакът ми е вързан в кърпа.

ВАНЬО: Дойде ти умът в главата най-последно.

САШО: Дойде, ама късно. Трябваше да ме спукат два пъти, че да разбера как ставали тия работи.

ВАНЬО: Какви работи?

САШО: Ей сега ще ти покажа. Кажу една цифра.

ВАНЬО: Тридесет и седем.

САШО: Тридесет и седем. В левия вътрешен джоб. (*Бърка в джоба и подава малко листче на Ваньо.*) Е?

ВАНЬО (*чете*): Трийсет и седем. „Заболяване на кравата.”

САШО: Кажу и ти една цифра.

ПЕТЬО: Двадесет и шест.

САШО: Двадесет и шест. В десния джоб на панталона третия отвътре навън. (*Изважда друго листче и го подава на Петьо.*)

ПЕТЬО (*чете*): Двадесет и шест. „Шап. Симптоми, разпространение. Борба с шапа.” Пищови?

САШО: Пищови. Всичко съм си написал. Цяла седмица си играх.

Ваньо: Ако те хванат, ще те изключат.

САШО: Ще ме хванат на куково лято.

ВАНЬО: Ами ако объркаш билетите?

САШО: Нали затова отсега тренирам. 19 – в десния джоб на сакото, втория отвън навътре. 4 – втория заден джоб на панталона, четвъртия отвътре навън.

ВАНЬО: Кога ще се видим?

САШО: В събота. Ако искате, да идем у Буби. Има рожден ден. Празен апартамент. Ще дойдем да ви вземем с кола.

ВАНЬО: Добре. Значи, в събота. Тръгвам, че закъснях. (*Излиза.*)

САШО: Каквото си беше, такъв си остана. Сухар и половина.

ПЕТЬО: Всеки за себе си.

САШО: Ще дойдеш в събота, нали?

ПЕТЬО: Не знам.

САШО: Ела. Голяма компания ще бъдем. Буби има записи на Битълсите.

ПЕТЬО: Ще видим.

САШО: Не бой се, няма да те карам да изневеряваш на Малина.

Петьо мълчи.

Тя как е? Обажда ли се?

Петьо мълчи.

Какво. Да не би...

ПЕТЬО: Не.

САШО: Ами какво?

ПЕТЬО: Нищо. Нямам писмо от месец и половина.

Пауза.

САШО: Няма и да имаш.

ПЕТЬО: Защо?

Пауза.

САШО: Ще видиш.

ПЕТЬО: Откъде знаеш?

САШО: Предполагам. Теория на вероятностите.

Петьо мълчи.

САШО: Ами ти още ли й вярваш? Просто ти се чудя. Две години и половина.

ПЕТЬО: Защо да не й вярвам?

САШО: Тя там, ти тук. И й вярваш?

ПЕТЬО: А тя как ми вярва.

САШО: Ти си момче идеалистче.

ПЕТЬО: А тя каква е?

Пауза.

САШО: А тя... Какво да ти разpravя... има ли смисъл.

ПЕТЬО: Щом си почнал, разpravяй!

САШО: Добре... Ама няма да се сърдиш.

ПЕТЬО: За какво да се сърдя.

САШО: Ти нищо ли не предполагаш?

ПЕТЬО: Предполагам. Но не го вярвам.

САШО: Ти и Ваньо, и двамата сте от един дол дренки.

ПЕТЬО: Ако имаш да казваш нещо, казвай го.

Пауза.

САШО: Виж какво. Жал ми е за тебе, но няма как. Всъщност аз трябваше много по-рано да ти разpravя, ама този глупак Ваньо като писна: „Недей! Не е честно! И ето на...

ПЕТЬО: Какво е станало?

САШО: Обикновена история. Тя си ходеше с друг. (Пауза.) Не вярваш ли? (Пауза.) Ако щеш. Спипахме ги с Ваньо, като се целуваха. Питай го, ако не вярваш. Един тип. Хулиган и половина. Щях да го претрепя от бой, ама Ваньо пак – не е честно! Двама на един.

ПЕТЬО: Кога беше това?

САШО: Малко след като се запознахте. Но това не е единственият й случай. Един приятел ми разправи в какво положение я видял веднъж на купон. Тя била сменила най-малко двама-трима преди този – Коко. *(Пауза.)* А през тези две години и половина да не говорим.

ПЕТЬО: Ти за тях не дрънкай.

САШО *(примирително)*: Виж какво, братче. Аз ти разправях. Не вярвай на хората и това е. Рано или късно ще дойдеш на моята. Помниш ли Стефка? Обещания. Срещи. Страдания. След два месеца – хоп. Ожени се за даскала по химия. Слушай мене. Лъжат ли те – лъжи. И много, много не се задълбочавай. Ще остарееш преждевременно. Така де. *(Приближава се до него.)* Дай да идем да се чукнем по този случай, а? *(Петьо става механично. Сашо му помага да си облече палтото. Двамата излизат.)*

В полутъмната стая влиза едно момиче. Тихо, на пръсти, то се приближава до чекмеджето на шкафчето и изважда един плик. Поглежда го и после пак го оставя на мястото му. Изважда втори и пак го оставя. Все стари писма. Няма нищо ново. Оглежда се наоколо. После излиза.

3

На излизане от кафенето. Пред кафенето са Сашо, Петьо, Буби и една ярка женска личност с бяло палто. Сашо държи подръка Петьо.

САШО: Така е, братче. Това е животът. Отмъщавай и толкова. И много, много не се задълбочавай. Ще остарееш... Аз нея... *(Показва към Буби.)* Грозничка... Какво от това...

БУБИ: Сашо, да вървим, а?

САШО *(целува я)*: А ти... *(Кимва към ярката женска личност с бялото палто.)* Нали? *(Намига му.)* Хайде нейсе.

Сашо и Буби излизат. Петьо стои известно време неподвижен. Ярката женска личност с бялото палто се приближава до него. Хваща го подръка. Мълчаливо двамата тръгват по улицата, мълчаливо минават покрай пощенската кутия, мълчаливо влизат в квартирата на Петьо, мълчаливо свалят палтата си и мълчаливо се прегръщат на тясното студентско легло.

ПЕСЕН ЗА ДЪЖДА

В този миг бих направил за тебе
чудеса. Небеса, дървеса
тихо плачат. Вятърът с гребен,
сресва моята мокра коса.

Нямам сили да кажа: стига!

Малко тъжен съм и много добър.
Неочаквано ме настига
един бавен женски чадър.

И под него – една непозната,
една тъмна, красива жена.
Тя върви; не избързва нататък.
И настава тишина.

Аз съзнавам защо е безшумно.
Защо тя до мене мълчи.
Това се казва не с думи,
а с очи.

Слушам нейното остро дишане
под дъждовния водоскок.
Знам: нейният чадър е излишен,
щом моят дъждобран е широк.

Чувствам силно желание у себе си
да докосна нейната коса.
Изведнъж си спомням:
за тебе
бих направил чудеса.
Изведнъж си спомням всичко:
Тротоарите. Дъждът студен.
И ти, мое малко момиче,
как, мокро, вървиш до мен.

Аз се дръпвам от нея. Лудо,
отчаяно тичам презглава.
Няма смисъл да правя за теб чудо.
По-добре да направя това.

4

На другата сутрин в кухнята. Хазайката на Петьо готви.
Красимира решава задачи.

ХАЗАЙКАТА: Красимира! (*Красимира не отговаря.*) Красимира!

КРАСИМИРА: Чакай малко.

ХАЗАЙКАТА: Внимавай с манджата, да не загори като вчера.

КРАСИМИРА: Няма.

ХАЗАЙКАТА: Оня стана ли?

КРАСИМИРА: Бати Петьо?

ХАЗАЙКАТА: Да.

КРАСИМИРА: Спи още. Защо?

ХАЗАЙКАТА: Като изляза, заключи се!

КРАСИМИРА: Защо?

ХАЗАЙКАТА: Като ти казвам, слушай!

КРАСИМИРА: Ами къде ще се измие, като стане?

ХАЗАЙКАТА: Не ме интересува. Вечер да не се прибира по първи петли.

КРАСИМИРА: Нали сама го хвалеше, че е много примерно момче.

ХАЗАЙКАТА: Скрит въглен... Тиха вода.

ПЕТЬО (*влиза с кърпа на рамо*): Добро утро.

КРАСИМИРА: Добро утро, бате.

ПЕТЬО: Как са логаритмите? (*Стиска я за нослето.*)

КРАСИМИРА: Чат-пат.

ХАЗАЙКАТА (*сумти*): Ако се миеш, мий се! (*Петьо, малко учуден от тона на хазайката, отива при мивката. Тя го гледа изпитателно в гръб и го застрелва с въпроса.*) Коя беше жената, която спа тук снощи?

ПЕТЬО (*без да се обръща*): Каква жена?

ХАЗАЙКАТА: С бяло палто.

ПЕТЬО: Не зная. Не познавам такава жена.

ХАЗАЙКАТА: Не те ли е срам да лъжеш?

ПЕТЬО: Не лъжа.

ХАЗАЙКАТА: А тази сутрин в пет часа?

ПЕТЬО: Какво в пет часа?

ХАЗАЙКАТА: Видях, всичко видях.

ПЕТЬО: За какво говориш, не разбирам.

ХАЗАЙКАТА: Не се прави на ударен. Видях я аз. (*На Красимира.*) В пет часа се събуждам. Шепнат си нещо. Вратата се отваря и оная излиза. Видях я през прозореца, като си оправяше прическата на улицата. Висока, с бяло палто.

КРАСИМИРА (*неочаквано се намесва*): А! За нея ли говориш? Ами аз ѝ отворих. (*Смига на Петьо.*)

ХАЗАЙКАТА: Ти?

КРАСИМИРА: Да. И събудих бати Петьо. Това беше една негова колежа. Влакът ѝ тръгвал в пет и половина. Дошла да си иска записките по...

ПЕТЬО (*съобразява*)...: по диференциално и интегрално смятане. Замина си за Ловеч.

КРАСИМИРА: Да. За Ловеч.

ХАЗАЙКАТА (*на Красимира*): Ти да мълчиш. (*Гледа изпитателно двамата. Петьо излиза.*) Ти да мълчиш! Взех си беля на главата с него. За много примерен се пишеше, ама... Защо не си взех момиче.

КРАСИМИРА: Защо момиче?

ХАЗАЙКАТА: Той опитвал ли се е нещо?

КРАСИМИРА: Какво?

ХАЗАЙКАТА: Как се държи с тебе?

КРАСИМИРА (*пълна невинност*): Кой? Бати Петьо ли? Ами как. Нали знаеш. Обяснява ми задачите. Много хубаво обяснява. Поправих си тройката.

ХАЗАЙКАТА (*поуспокоена*): Ти бъркай боба да не загори. Чуваш ли? (*Излиза.*)

КРАСИМИРА (*отива до вратата. Тайнствено*): Бати Петьо! Бати Петьо!

ПЕТЬО (*отвътре*): Какво има?

КРАСИМИРА: Ела за малко!

Петьо влиза.

Имаш ли време?

ПЕТЬО: Не. Трябва да вървя.

КРАСИМИРА: Жалко.

ПЕТЬО: Защо? Пак задачите ли?

КРАСИМИРА: Да.

ПЕТЬО: Дай да видя.

КРАСИМИРА: Нали нямаш време?

ПЕТЬО: За пет минутки.

КРАСИМИРА: Седни тогава. Седни тук до мене на дивана.

ПЕТЬО: Може и на стола.

КРАСИМИРА: На дивана е по-удобно.

Това положение има странна прилика с положението на Петьо и Малина преди две години и половина. Петьо взема сборника.

ПЕТЬО: Коя задача?

КРАСИМИРА: 786. (*Петьо започва да решава.*) Малина пише ли?

ПЕТЬО: Пише.

КРАСИМИРА: А ти пишеш ли й?

ПЕТЬО: Да.

КРАСИМИРА: Пращаш ли й много здраве от мене?

ПЕТЬО: Да.

КРАСИМИРА: Много е хубавичка.

ПЕТЬО (*разсеяно*): Кой?

КРАСИМИРА: Малина.

ПЕТЬО: Не е лоша.

КРАСИМИРА: Ще идва ли пак?

ПЕТЬО: Не знам. Защо питаш?

КРАСИМИРА: Питам.

ПЕТЬО: Виж сега. Велосипедистът тръгва от град А за град Б. Скоростта му е 10 километра в час...

КРАСИМИРА: Значи, $V = 10$ километра. (*Пауза.*) По-нататък?

ПЕТЬО: По-нататък... (*Мълчи и гледа Красимира с някакъв нов поглед.*)

Затъмнение. Оттъмнение.

5

Отново в кухнята. Друга сутрин. Същото положение, както преди. Петьо се мие. Хазайката го гледа изпитателно в гръб.

ХАЗАЙКАТА: Коя беше жената, която спа снощи тук?

ПЕТЬО: Каква жена?

ХАЗАЙКАТА: Този път не можеш ме излъга. Със зелено палто. (*Петьо не отговаря.*) И тя ли замина за Ловеч?

КРАСИМИРА (*отчаян опит*): Не. За Тутракан.

ХАЗАЙКАТА: Ти да мълчиш! (*На Петьо.*) Аз пропаднали в къщата си не искам. Нашата къща е почтена и повече няма да търпя това. Да ти е ясно. (*Петьо не отговаря.*)

КРАСИМИРА (*втори отчаян опит*): Бати Петьо, нищо не ми влиза в главата бе. Утре имаме класно. Двойката ми е сигурна.

ХАЗАЙКАТА: На тебе където не ти е работа, не се бъркай. (*Тръгва към вратата.*) И бъркай яденето да не загори. (*Излиза.*)

ПЕТЬО: Благодаря за защитата.

КРАСИМИРА: Няма защо.

Пауза.

ПЕТЬО: Ти видя ли я?

КРАСИМИРА: Коя? Със зеленото или с бялото?

ПЕТЬО: Все едно.

КРАСИМИРА (*срамежливо*): Видях ги.

ПЕТЬО: Е? Как ти се струват?

КРАСИМИРА: Средна работа. А на тебе?

ПЕТЬО: И на мене.

КРАСИМИРА: Защо не ти пише?

ПЕТЬО: Откъде знаеш?

КРАСИМИРА: Знам.

ПЕТЬО: Ти ли ми бъркаш в чекмеджето?

КРАСИМИРА (*пълна невинност*): Аз? Ти за каква ме смяташ?

ПЕТЬО: Откъде знаеш тогава, че Малина не ми пише?

КРАСИМИРА: Как откъде? Ами бялото и зеленото палто?

ПЕТЬО (*смее се*): Ти откога започна да разбираш тези работи?

КРАСИМИРА: Отдавна.

ПЕТЬО: На колко години стана? Четиринайсет?

КРАСИМИРА: Ти в кой век живееш? 16!

ПЕТЬО: 16?

КРАСИМИРА: Да.

ПЕТЬО: Лъжеш.

КРАСИМИРА: Толкова са.

ПЕТЬО: Погледни ме в очите!

КРАСИМИРА (*гледа го в очите*): 15 и половина.

ПЕТЬО: Пак са много.

КРАСИМИРА: Този път са толкова.

ПЕТЬО: Че кога успя да пораснеш?

КРАСИМИРА: Успях.

ПЕТЬО: Ще решаваме ли задачи?

КРАСИМИРА: Не. Днес нямаме математика.

ПЕТЬО: Нали каза, че имаш класно?

КРАСИМИРА: То беше тактическа уловка. Да те спася от мама.

ПЕТЬО: Какво щеше да ми направи майка ти?

КРАСИМИРА: Щеше да те изпъди и да вземе момиче.

ПЕТЬО: А ти не искаш момиче?

КРАСИМИРА: Не.

ПЕТЬО: Защо?

КРАСИМИРА (*съобразява*): Защото няма кой да ми обяснява задачите.

ПЕТЬО: Значи, от егоистични съображения.

КРАСИМИРА: Да. Само от егоистични.

Петьо я хваща за носа. Красимира му хваща ръката. Изведнъж и двамата едновременно усещат, че в това има нещо нередно, макар че досега вече две години не са намирали в него нищо особено.

ПЕТЬО: Имаш ли си гадже?

КРАСИМИРА: Нямам си.

ПЕТЬО: Лъжеш.

КРАСИМИРА (*пуска го*): Какво все повтаряш: лъжеш, лъжеш. Много недоверчив си станал.

ПЕТЬО: Може. Ще дойде време, и ти ще станеш като мене.

КРАСИМИРА: Откъде знаеш, че не съм станала?

ПЕТЬО: Много ти се иска да бъдеш голяма, нали?

КРАСИМИРА: Аз не съм малка.

ПЕТЬО: Мъничка си.

КРАСИМИРА (*сериозно*): Забранявам ти да ми говориш така.

ПЕТЬО: О! Имам чувството, че ей сега ще се нахвърлиш върху мен и ще ми издереш очите с нокти.

КРАСИМИРА: Издирам ги като нищо. Веднъж на Христо...

ПЕТЬО: Кой Христо?

КРАСИМИРА: Христо Мошеника. Приятелят на кака. Мошеник от класа. Ходеше с кака, обещавахе ѝ да се оженят, а си имал в резерва още три. Накрая хвана една – пета. А веднъж искаше да ме целуне и си пострада.

ПЕТЬО: Кака ти докога ще бъде в Кардам?

КРАСИМИРА: Нали си няма връзки, може и цял живот. На този свят всичко става с връзки. Ако беше жив татко, все нещо щеше да се нареди, ама сега...

ПЕТЬО: От какво почина баща ти?

КРАСИМИРА: От рак на белия дроб. Много пушеше. Ти напоследък пушиш колкото него.

Пауза.

ПЕТЬО: Ами. Така ти се струва.

КРАСИМИРА: Отслабнал си.

ПЕТЬО: Може.

КРАСИМИРА: Искаш ли да ти сипя боб? Сигурно се е сварил вече.

ПЕТЬО: Недей. Ще ходя на мензата. Имам купони.

КРАСИМИРА: Много е хубав.- Ще си оближеш пръстите. По рецепта на мама е.

ПЕТЬО: Добре. Сипи ми малко.

*

КРАСИМИРА: Как е?

ПЕТЬО: Екстра.

КРАСИМИРА: Бива ли ме за готвачка?

ПЕТЬО: Да. Готвачка ли ще ставаш?

КРАСИМИРА: Както е тръгнало, може и да стана... Скъсано ти е копчето. (Пауза.) Дай да ти го зашия!

Петьо гледа как пъргавите ѝ пръсти ловко зашиват копчето на ризата му.

6

Друга сутрин. Аналогично положение на първите две.

ХАЗАЙКАТА: Сега с червено палто, а? Поне не ги сменяй толкова често.

Петьо не отговаря. Излиза.

Има му нещо на това момче.

КРАСИМИРА: Нещастна любов.

ХАЗАЙКАТА: Я ти много, много не дрънкай! Ще пиша на баща му.

КРАСИМИРА: Да не е малък.

ХАЗАЙКАТА (*отива при нея, удря я*): Нали ти казах да мълчиш.

КРАСИМИРА: Е, за какво ме удари сега?

ХАЗАЙКАТА (*като оправдание*): Ти питаш ли ме мене как отивам на работа? Сърцето ми се свива като те оставям тук сама с него. Знаеш какво стана с така ти. Все на нашата къща ли ще се струпват всички нещастия. Да беше жив баща ти, нямаше да се притесняваме така. В една кухня. На наем да разчитаме. (*Заплаква.*)

КРАСИМИРА: Мамо, но той никога, нищо... не се е опитал дори... Той е много добър... Само че... нали знаеш... случва се понякога. (*Почти с омраза.*) А тази Малина не му пише. Поне два реда... Да му каже да или не. Мълчи. Играе си.

Пауза.

ХАЗАЙКАТА: Аз тръгвам. (*Целува я.*) И внимавай с яденето.

КРАСИМИРА (*отива послушно да бърка боба*): Довиждане, мамичко. (*Хазайката излиза, Красимира гледа Петъвата стая. Звъни се. Красимира излиза. Връща се с едно писмо. Колебае се дали да го скъса. После взема решение.*) Бати Петьо, имаш писмо. Препоръчано. От така Малина. (*Занася писмото в стаята на Петьо. Петьо взема писмото, поглежда Красимира, тя излиза. Отваря го, чете.*)

Петьо,

Прощавай, че не ти писах досега. Просто няхах смелост. Аз никога няхах смелост да ти кажа, че те лъгах. Лъгала съм те винаги – през цялото време. Имах приятел преди тебе, и то не един. Дори едновременно с тебе. Той се казваше Коко. Не беше лошо момче, макар че... Но както и да е. Аз го изгоних заради тебе. Мислех, че всичко може да се поправи. Преструвах се на наивна. Хубаво ми беше така – да изживявам нещата отново за първи път. Понякога вярвах, че можем да бъдем щастливи. Прощавай. Аз не съм създадена да чакам. Не мога да чакам. Преди два месеца вкъщи дойде Коко. Завършил службата. Постъпил на работа в един завод. И всичко започна отново. Но вече не точно така. Защото и двамата сме променени. Ние ще се оженим, за Нова година. Аз свиря в естрадата. Той ще получава 120 лева. Ще си купим на първо време електрическа печка и ще му готвя телешко с картофи. Представи си, в казармата закопнял за телешко с картофи.

Петьо, благодаря ти за всичко. Ти винаги ще бъдеш за мене една неосъществена мечта, нещо много чисто и свято. Но аз не те обичам. Може би никога не съм те обичала. Не зная.

Малина.

7

Петьо е много самотен с писмото в ръка. Влиза Красимира.

КРАСИМИРА: Да изляза ли?

ПЕТЬО: Не. Остани...Вземи. Прочети.

КРАСИМИРА: Аз?

ПЕТЬО: Да.

КРАСИМИРА (*чете писмото. Поклаща глава, сякаш всичко разбира*): Бати Петьо?

ПЕТЬО: А?

КРАСИМИРА: Толкова ли си бил чист?

ПЕТЬО: Бях.

КРАСИМИРА: А сега не си ли?

ПЕТЬО: Ти как мислиш?

КРАСИМИРА: Не знам кое е чисто и кое не. Но ми се струва, че си същият!

ПЕТЬО: Същият? Кой знае.

КРАСИМИРА: Не искам да ти се бъркам, но защо не ги зарежеш тези...

ПЕТЬО: Кои?

КРАСИМИРА: Знаеш кои.

ПЕТЬО (*нервно*): То не е твоя работа.

КРАСИМИРА: Зная.

ПЕТЬО (*ядосано*): Знаеш, знаеш. Нищо не знаеш. И не се бъркай там, където не трябва, разбра ли? Малка си още.

КРАСИМИРА: Може да съм малка, но не съм малка, разбра ли! Това, първо. И, второ... ако продължаваш така... ако продължаваш така... Утре може...

ПЕТЬО (*искрен смях*): Много ли те е страх?

КРАСИМИРА: Знаеш, че вече не съм дете.

ПЕТЬО: Дете си още.

КРАСИМИРА: Не съм дете.

ПЕТЬО: Целувана ли си от мъж?

КРАСИМИРА: Не.

ПЕТЬО: Лъжеш.

КРАСИМИРА: Пак – лъжеш, лъжеш. Не лъжа. Нали ти казах. Христо се опита...

ПЕТЬО: Само той ли?

КРАСИМИРА: Е, и един войник. След една забава. Но аз не му позволих. Дори му съборих кепето.

ПЕТЬО: Защо?

КРАСИМИРА: Защо. Защото не искам така да раздавам целувките си. Моите съученички са много интересен народ. През междучасията непрекъснато се хвалят: „Снощи бях с еди-кой си, целуна ме еди-колко си пъти. Събрала съм 500 картички на киноартисти. Слушах Битълсите. Божествени!“ Какво им харесват на тия рошльовци, не знам. Може би защото съм все самичка, си мисля за съвсем други неща.

ПЕТЬО: За какви неща например?

КРАСИМИРА: Например... например... ама да не ми се смееш?

ПЕТЬО: Моля ти се.

КРАСИМИРА: От една година пиша роман.

ПЕТЬО: Сериозно?

КРАСИМИРА: Да. Един много тъжен роман. Главната героиня е едно момиче. Действието става през XVI век.

ПЕТЬО: А-ха.

КРАСИМИРА: Искаш ли да ти го разкажа?

ПЕТЬО: Разказвай!

КРАСИМИРА: Добре, слушай! (*Следва един дяволит и искрен разказ.*) Рицарят дон Рамиро де Суарес обича дона Изабела. Обича я буйно и страстно. Но избухва петгодишната война и дон Рамиро заминава за полесражението, качен на своя кон, верния Анаксимандър. Дона Изабела дълго маха със своята бяла кърпичка и горко ридае. Войските на дон Рамиро навлизат дълбоко в територията на врага и стигат до един град. Дон Рамиро отсяда в къщата на богатия управител Джулиано Скарлатини. А отсреща има една малка кръчмичка. Тази кръчмичка е известна под името „Кукумявката“ и е собственост на покойния Леонардо Фелини. Леонардо има дъщеря – хубавата Джина. Една вечер, когато вятърът се смее в шепите си от листа и клони, когато морето танцува своята полонеза и във въздуха се носи мирис на сол и барут, верният куриер, оръженосецът Пепито, пристига със своя кон и донася страшна вест: дона Изабела е избягала! Избягала е с красавеца дон Хуан! Потресеният дон Рамиро се отбива в „Кукумявката“ да се напие от мъка. Той иска ром. После още ром. Накрая преминава на мадейра. Хубавата Джина го гледа с тъжен поглед... На нея ѝ е мъчно за добрия дон Рамиро. И когато той иска още мадейра, тя отказва да му даде. И тогава... тогава разгневеният дон Рамиро изважда шпагата си и я забива в лявата ѝ гръд. Нещастното момиче пада на земята...

Пауза.

ПЕТЬО: После?

КРАСИМИРА: Интересно ли ти е?

ПЕТЬО: Интересно.

КРАСИМИРА: ...Нешастното момиче пада на земята. Алена струя кръв обагрят простия дъсчен под. И едва тогава дон Рамиро разбира какво е направил. Той отива при Джина, повдига главата ѝ. Една усмивка озарява лицето на издъхващото момиче. „Обичам те!“ – казва то. – „Целуни ме за първи и последен път.“ Дон Рамиро я целува и Джина умира в ръцете му.

ПЕТЬО: После?

КРАСИМИРА (*небрежно*): Следва епилог. Той е кратък. Дона Изабела се разкайва. Дон Рамиро ѝ прощава и двамата си живеят щастливи и доволни. Това е. Как ти се струва?

ПЕТЬО: Добре е. Само че не е съвсем съвременно.

КРАСИМИРА: Напротив. Съвсем съвременно е.

ПЕТЬО: Когато го напишеш, ще ми го дадеш да го прочета, нали?

КРАСИМИРА: Ще ти го дам, ако не се смееш.

ПЕТЬО: Няма да се смея.

КРАСИМИРА: Ами защо през цялото време, докато ти разправях, се подхилваше?

ПЕТЬО: Аз да съм се подхилвал?

КРАСИМИРА: Видях, всичко видях.

ПЕТЬО: Напротив. Бях абсолютно сериозен. Дори ми се доплака за тази, как се казваше – хубавата Джина.

КРАСИМИРА: Ментиш.

ПЕТЬО: Не ментя.

КРАСИМИРА: Доплака ти се, значи.

ПЕТЬО: Доплака ми се, значи.

КРАСИМИРА: А защо не заплака?

ПЕТЬО: Сдържах се. Но ако беше разказвала още пет минути, сълзите ми щяха да рукнат като из ведро.

КРАСИМИРА (*гледа обидено пред себе си*): Съжалявам, че ти го разказах. Друг път нищо няма да ти казвам.

Става и си тръгва с достойнство. На вратата се сблъсква с Ваньо. Ваньо е много смутен. Красимира излиза.

8

ВАНЬО: Звънях, звънях – никой не идва. Натиснах вратата – отворена. Сашо обаждал ли се е?

ПЕТЬО: Не още.

ВАНЬО: Ще отидем ли на рождения ден?

ПЕТЬО: Трябва да отидем.

ВАНЬО: Право да ти кажа, не ми се ходи.

ПЕТЬО: Защо?

ВАНЬО: Не зная. Напоследък Сашо действително не ми харесва.

ПЕТЬО: Отказваш се от гаранцията?

ВАНЬО: Не. Даже ходих в районния комитет. Познавам секретаря.

ПЕТЬО: Гарантира ли?

ВАНЬО: Не става с гаранции. Но ще проучат въпроса.

ПЕТЬО: Интересно как ще го проучат.

ВАНЬО: Казах им за майка му... за това, че той е такъв по характер... непостоянен. Имали много лоши сведения от факултетното бюро.

ПЕТЬО: А за Буби каза ли? Нали ще се женят.

ВАНЬО: Казах. Като разбраха кой е баща ѝ, поомекнаха. Но все пак ще проучат въпроса.

ПЕТЬО: А за мене готов ли си да гарантираш?

ВАНЬО: За тебе?

ПЕТЬО: За мене.

ВАНЬО: С две ръце.

ПЕТЬО: Не бързай. Мислиш ли, че ме познаваш добре?

ВАНЬО: Аз ли не те познавам?

ПЕТЬО: Можеш ли да ми направиш една характеристика?

ВАНЬО: Мога. Първо: ти си умен. Второ: ти си самостоятелен.

Трето: ти си честен.

ПЕТЬО: Ти си противоречиш. Как може да си умен и да си честен. В наше време да си честен значи да си глупав.

ВАНЬО: Нарочно ли говориш така?

ПЕТЬО: Съвсем сериозно.

ВАНЬО: Тогава не си прав. Съвсем не си прав. Според мене да си честен значи да си силен.

ПЕТЬО: А ако другите отговарят на твоята честност с подлост и лицемерие? И тогава ли трябва да бъдеш честен?

ВАНЬО: Пред себе си винаги трябва да бъдеш честен. Поне аз мисля така.

ПЕТЬО: Добре. Представи си следното: обичаш едно момиче. Вярваш му. Винаги си честен към него. И ето – оказва се, че тя през цялото време те е лъгала, преструвала се е на наивна, а в същото време е ходила с други. Как да бъдеш честен тогава? Хората са лоши. Лъжат ли те – лъжи и в нищо не вярвай. В нищо – преди да го проучиш добре.

ВАНЬО: Ти и Малина... да не би...

ПЕТЬО: Да.

ВАНЬО: Защо? Нали...

ПЕТЬО: Нали... Какво нали? Ти нали си честен? Защо си мълчал? Защо си крил от мене две години?

ВАНЬО: Сашо ли ти каза?

ПЕТЬО: Сашо.

ВАНЬО (*навежда глава*): Прощавай. Сърдиш ли се?

ПЕТЬО (*примирително*): Не. Само че виж какво... впрочем... може би така е било по-добре. Като си припомня всичко, не съжалявам. Интересно, за нищо не съжалявам. И си спомням само хубавото. Всъщност лошо

нямаше. За две години и половина ние нито веднъж не се скарахме. Днес получих писмо. Ще се жени.

ВАНЬО: За него ли?

ПЕТЬО: За него. Ти откъде го знаеш?

ВАНЬО: Виждал съм го... А тя все пак не е лошо момиче. Обичаш ли я още?

ПЕТЬО: Не зная. Но ми е криво. Всъщност все едно. Кой както я нареди... А с тебе какво става?... Как е Мая? Ходиш ли ѝ на гости?

ВАНЬО: Ами! Тя си има приятел. Един арабски студент с брада.

ПЕТЬО: Струва ми се, че криеш нещо!

ВАНЬО: Няма нищо. Знаеш ли, аз май съм се влюбил.

ПЕТЬО: Не си ли сигурен?

ВАНЬО: Не съм. Ти всъщност знаеш ли какво е това любов? Може ли да се твърди със сигурност дали си влюбен?

ПЕТЬО: Зависи какво чувстваш. Ако знам симптомите, ще ти кажа.

ВАНЬО: Ама няма да се смееш.

ПЕТЬО: Няма.

ВАНЬО (*готви се да каже нещо значително, след това се отказва*): Виж какво. Първо: вечер не мога да спя, а когато спя, я сънувам.

ПЕТЬО: Как я сънуваш?

ВАНЬО: До мене. Седим на една пейка и говорим.

ПЕТЬО: Говорите?

ВАНЬО: Да. Защо?

ПЕТЬО: Нищо, нищо. Продължавай!

ВАНЬО: Второ: не мога да уча. Не ми влиза в главата ни реакции, ни свойства, ни лабораторни. Нищо. Трето...

Пауза.

ПЕТЬО: Трето?

ВАНЬО (*набира кураж*): Трето: все нещо ме тегли насам.

ПЕТЬО: Накъде?

ВАНЬО: Насам.

ПЕТЬО: Къде насам?

ВАНЬО: Насам.

ПЕТЬО: При мене?

ВАНЬО: Да. Тоест не. Не точно при тебе.

ПЕТЬО: Красимира?

ВАНЬО: Да.

Кой знае защо на Петьо му става малко криво. Нали често се случва така: не съзнаваме достатъчно добре цената на нещо, което е около нас, и чак когато някой дойде да ни го вземе, разбираме, че то ни е било скъпо и нужно.

Влюбен ли съм?

ПЕТЬО: Щом всичко това е налице, значи, да. Тя знае ли?

ВАНЬО: Не. Не може и да предположи.

ПЕТЬО: Тогава трябва да й кажеш.

ВАНЬО: Трябва. Но как да й го кажа?

ПЕТЬО: Как. Много просто. Кажи й: обичам те! Искам да станем приятели или нещо подобно.

ВАНЬО: Не. Трябва да бъде нещо по-друго, по-особено.

ПЕТЬО: По-особено?

ВАНЬО: Да.

ПЕТЬО: Добре. (*Сега се за нещо свое.*) Кажи й тогава: „Знаеш ли, когато те видях за първи път, усетих, че сърцето ми е приличало на едно плахо охлювче. То дълго е стояло в черупката си и е мислило, че всичко знае за света. И изведнъж, най-неочаквано и за него самото, то е подало навън рогца. И първото нещо, което вижда в този нов, недостъпен за него още свят, си ти. Трябва да бъдеш щедра и великодушна към това плахо охлювче.”

ВАНЬО: Много хубаво. Ти ли го измисли?

ПЕТЬО: Не. Прочетох го някъде... Сега ще отида оттатък, ще извикам Красимира, ще ви оставя двамата сами и ти ще й го кажеш.

ВАНЬО: Днес?

ПЕТЬО: Още сега.

ВАНЬО: Не е ли рано?

ПЕТЬО: Не. Трябва да побързаш. Утре може да стане вече късно.

ВАНЬО: Но тя не е ли малка?

ПЕТЬО: Не, само така изглежда. Тя е на 16 години. Затова трябва да побързаш. Любовта е на 16 години. След това някой идва и жестоко я ограбва.

ВАНЬО: Добре. Извикай я.

ПЕТЬО: Ти чакай тук. И бъди мъж.

ВАНЬО (*твърдо*): Ще бъда.

Петьо излиза.

ПЕСЕН ЗА ОЧИЛАТА

Ний, влюбените, преувеличаваме.

Светът за нас е твърде изменен.

Понякога си мисля, че тогава

таз истина отнася се за мен.

Очи зелени, сини или черни

еднакво възприемат всеки цвят

от необятния, безмерния,

от многоцветния човешки свят.

Ала светът ще се забули в черната,
зелената и синята мъгла,
ако го гледаш винаги през черните,
зелените и сини очила.

Но с черни очила света не гледа
от влюбените хора ни един.
За влюбените има само щедрост,
единственият цвят за тях е син.

И лично аз не мисля, че е нужно
да смъкнеш със замах безгрижно лек
като палто красивата илюзия,
покрила твоя най-любим човек.

И може ли на всичките въпроси
със своя отговор да си готов?
Не, любовта не трябва да е проста.
А стане ли – това не е любов.

9

КРАСИМИРА (*влиза*): Викали сте ме.

ВАНЬО: Да.

КРАСИМИРА: За какво?

ВАНЬО: Искам да ви кажа нещо. (*Неволно е взел в ръка писмото на
Малина.*)

КРАСИМИРА: Зная за какво ме викате.

ВАНЬО: За какво?

КРАСИМИРА: За писмото на Малина до бати Петьо. Нали познах?

Пауза.

ВАНЬО: Познахте.

КРАСИМИРА: Той сам ми го даде да го прочета. (*Гордо.*) Той
въобще ми казва всичко.

ВАНЬО: Какво Ви казва?

КРАСИМИРА: Например, че жените, които води тук, не му харесват.

ВАНЬО: Какви жени?

КРАСИМИРА: Нима не Ви е казал? Уж сте най-добрият му приятел.
А на мене ми каза.

ВАНЬО: Откога идват тези жени?

КРАСИМИРА: От една седмица.

ВАНЬО: Какви са?

КРАСИМИРА: Различни. Но не му харесват.

ВАНЬО: Защо ги води тогава?

КРАСИМИРА: Защо... Заради тази... Малина. Смята, че си отмъщава. Съвсем е оглупял... Вие защо не говорите с него? Иначе съвсем ще хлътне. Аз като му говоря, все се подиграва. Просто не мога да разбера какво толкова го привличат. Поне да са хубави... Хайде, говорете с него. Нали сте най-добрият му приятел.

ВАНЬО: Той ли Ви каза, че съм най-добрият му приятел?

КРАСИМИРА: Той.

ВАНЬО: А какво друго Ви е казвал?

КРАСИМИРА: За кого?

ВАНЬО: За мене.

КРАСИМИРА: Казвал ми е, че сте много скромно и честно момче.

ВАНЬО (*с огромен интерес*): Друго?

КРАСИМИРА: Това е. Другото аз го виждам.

ВАНЬО: Какво виждаш?

КРАСИМИРА: Че още си нямате приятелка. И че никак не приличате на този Сашо.

Ненадейно влизат Сашо и Буби.

САШО: Днес непрекъснато кихам – вие ли говорите за мен? Къде е Петьо?

Красимира отива в ъгъла на стаята.

ВАНЬО (*мрачно*): Сега ще дойде.

САШО (*по адрес на Красимира*): Малката пораснала, а?

ВАНЬО (*остро*): Е?

САШО: Нищо. Констатирам. (*Сега се за Буби, която още стои до вратата.*) Това е Богдана Пеева. Наричайте я просто Буби, макар че е дъщеря на началник в Министерството на външните работи.

БУБИ (*умолително*): Сашо.

САШО: Седни, мила! Петьо сега ще дойде. Седни на леглото до Ваньо.

БУБИ: Буби.

ВАНЬО: Ваньо.

САШО: Запознай се и с малката.

КРАСИМИРА (*от разстояние*): Не съм малка. Казвам се Красимира.

БУБИ: Буби.

Общо мълчание. Сашо отива при Красимира.

САШО: На колко си години?

КРАСИМИРА: Шестнайсет.

САШО (*учуден*): Охо. Не изглеждаш на толкова. Ще дойдеш ли с нас?

КРАСИМИРА: Къде?

САШО: На рожден ден у Буби.

КРАСИМИРА: Няма да дойда.

САШО: Защо? Буби е направила великолепни сладкиши. Нали, мила?

БУБИ: Да.

САШО: Има и плочи с Битълсите. Ще дойдеш ли?

КРАСИМИРА: Не мога да ги понасям тези рошльовци.

САШО (*искрено учуден*): Нима! Изглеждаш съвременно момиче. (*Красимира не го удостоява с отговор.*) Знаеш ли хали-гали?

КРАСИМИРА: Знам.

САШО: А медисон?

КРАСИМИРА: Знам.

САШО: А бебесон?

КРАСИМИРА: Не.

САШО: Искаш ли да ти покажа? (*Без да чака съгласието ѝ.*) Буби, пусни транзистора! (*Музика.*) Виж как се играе. (*Показва.*) Опитай! (*Красимира, развеселена, опитва.*) Не така. Не така. Ръцете съвсем отпуснати. (*Хваща ѝ ръката.*) А краката правят следното движение. (*Прикляква пред Красимира, хваща ѝ крака, след което получава един ритник и сяда на земята.*)

Красимира избягва навън. Пауза. Ваньо става. Отива до седналия Сашо.

Дай ръка.

Ваньо му обръща гръб. Излиза. Сашо става. Кратко мълчание.

БУБИ: Можеше да не флиртуваш с малката.

САШО (*грубо*): То си е моя работа.

БУБИ: Поне пред мене не прави така.

САШО: А като те няма, може ли?

БУБИ: Сашо, виж какво...

САШО: Какво?

БУБИ: Обичаш ли ме?

САШО: Това интересува ли те?

БУБИ: Напоследък си станал груб.

САШО: А ти капризна.

БУБИ: А ти да си на мое място?

САШО: Стига си се оплаквала от твоето място. Какво ти липсва на мястото? От какво не си доволна? Вас не може да ви разбере човек бе.

БУБИ: Не съм ти казвала, но преди да те срещна, около мен се навъртаха доста кандидати.

САШО: Охо! Значи, на мен се е паднало рядкото щастие.

БУБИ: Не ме разбирай криво. Знаеш много добре, че ти си първият, който... но това няма значение сега... Кажй, обичаш ли ме?

САШО (*ядосан*): Щом толкова искаш да знаеш, щом думата е най-важното за тебе... е, обичам те! Доволна ли си сега?

БУБИ: Моля ти се, не викай... ако бях обикновено момиче... ако татко не беше... щеше ли да ме обичаш?

САШО: Аман от твоите въпроси. Как не престана с тези глупави въпроси!

БУБИ: Моля ти се, не викай... София ни изнервя и двамата. Като заминем, вярвам, че ще се успокоим.

САШО (*още повече ядосан*): Вятър. Ще се успокоим. Ти си непоправима бе. Ти си една истеричка и нищо повече. То бива, бива ревност, ама чак пък толкова – да пращаш шофьора да ме следи къде ходя.

БУБИ: Не съм го пращала.

САШО: Лъжеш. Значи, и лъжеш.

БУБИ: А ти не лъжеш ли? Ти непрекъснато ме лъжеш. И аз се правя, че нищо не забелязвам. Мислиш, че не зная за онази русата или за онази от ХТИ, или за онази от медицинския, или за ученичката от XII гимназия. Всичко зная. Всичко зная.

САШО: Е, като знаеш, какво? Знаеш, а си траеш, а? Парцал!

БУБИ: Да. Парцал! Аз съм парцал... Нали? Каза го, нали? Точно така. Аз съм парцал. Зная това. Много добре го зная.

САШО: Не се хващай за думата. И не викай.

БУБИ: Зная. Всичко зная. Зная, че не съм красива, зная, че спиш с мене заради баща ми. Зная, че не ме обичаш.

САШО: Глупости!

БУБИ: Зная, че ти изобщо не можеш да обичаш. Отдавна си изгубил тази способност – да обичаш. Ти си един хитрец. Един подлец. Това си ти. Мислиш, че като си хубав и интересен, всичко ти е позволено. Да вървиш до мене и да зяпаш другите, а? Аз съм парцал. Много хубаво го каза. Аз съм парцал. А ти спиш с мене...

САШО: Стига! Престани!

БУБИ: Спиш с мене... но не заради мене, а заради татко. Заради колата на татко, заради София, заради чужбина, заради себе си...

САШО (*опит да смекчи скандала*): Свърши ли? Колко много приказки за някакви си глупави момичета. Ако ми беше казала по-рано, нямаше да има такива усложнения.

БУБИ: Нямаше, нали? Ако мислиш, че ще ти се размине, жестоко се мамиш... жестоко се мамиш. Това, което си намислил, няма да стане. И нека да те изключат от комсомола. Да ти дойде умът в главата. Нека. Ама втори път като дойдат да ми искат сведения, знам какво да им кажа. Знам.

САШО: Знай. Ти все много знаеш. Пука ми на жилетката, че щели да ме изключат. Да ме изключат... А с тебе вече нямам нищо общо. Върви, където искаш, с когото искаш. Купи си някой друг като мене. Нали си имаш цяла дузина кандидати. Предложи му колата, чужбината, баща си, като не можеш да му предложиш себе си... Какво чакаш... Тръгвай... Или искаш да кажа край?

БУБИ: Да. Край. Край на всичко.

САШО: Мерси, мадам. Какво стоиш?... Разкарай се... хайде... И си вземи италианската риза! (*Съблича си бялата риза.*) Мръсна е, но домашната ви прислужница ще я потопи в холандската ви пералня. (*Хвърля я в ръцете ѝ. Буби е съвсем бледа. Почти пред припадък.*) Какво стоиш... (*Буби тръгва объркана, почти машинално.*) И освободи шофьора от шпионското му задължение поне за три дена – докато си намериш друг... Хайде. Приятно прекарване на рождения ден.

Буби изхлипва и избягва от стаята.

10

ВАНЬО (*влиза*): Отиде ли си?

САШО: Да.

ВАНЬО: Завинаги?

САШО: Завинаги.

ВАНЬО: Ти си много виновен пред нея.

САШО: Върви по дяволите.

Влиза Петьо.

А за Красимира извинявай. Не знаех, че си имате любов.

ВАНЬО: Слушай, защо винаги искаш да предизвикваш? Ако не те познавах, досега сто пъти щях да ти разбия муцуната.

САШО: Можеш да опиташ!

ВАНЬО: А не си лошо момче. Защо се правиш на лош? Като те гледам, същият си. Сашо от XI „а” – веселякът на класа.

САШО: Оня Сашо умря, моето момче. Погребах го. Нали си спомняш? И на гроба му казаха: Колко умен, колко добър и честен човек беше Александър Марков... Даже смятали да ме изключват.

ВАНЬО: Няма да те изключат.

САШО: Ти пък откъде знаеш?

ВАНЬО: Проверих.

САШО: Напразно си проверявал. Все ми е едно. Да не мислиш, умрял съм ви за комсомола. Ами!

ПЕТЬО: Не ти е все едно. Защо си кривиш душата?

САШО: Все ми е едно, братче. Всичко ми е все едно. Ако ще, и в трудов лагер да ме пратят... Аз нямам друг избор... Вие се заловихте с това, което ви е присърце. Ти ще станеш електроинженер, Ваньо – инженер-химик. Ще отидете в два завода, ще изпълнявате и преизпълнявате производствения план и ще ви наградят я с орден „Червено знаме на труда”, я с „Девети септември”, а може и „Георги Димитров” да ви дадат. А аз... Аз в това време ще галя селските крави и магарета по задниците. Нали така го каза, Ваньо?

ВАНЬО: Не точно така. Казах го, защото ме предизвика. И не от лошо чувство.

ПЕТЬО: Е, ще ходим ли на рожден ден...

САШО (*мрачно*): Не.

ПЕТЬО: Защо?

Сашо мълчи.

ВАНЬО: Скъса с Буби. Изгони я.

ПЕТЬО: Вярно ли е?

САШО: Вярно.

ПЕТЬО: Струва ми се, че тя много те обичаше.

САШО: Точно затова. Не мога да понасям хора, които много ме обичат. Предизвикват ме.

Сашо излиза.

ВАНЬО: Красимира ме помоли да ти говоря. Казал си й, че съм най-добрият ти приятел... Но, изглежда, няма смисъл.

ПЕТЬО: Няма смисъл... Ти каза ли на Красимира?

ВАНЬО: Не успях.

ПЕТЬО: Да я повикам ли пак?

ВАНЬО: Не зная дали ще дойде.

ПЕТЬО: Ще дойде. Непременно ще дойде.

Излиза. Но Ваньо вече е разбрал. И у него назрява решението да си тръгне. На всяка цена да си тръгне. Но той не успява. Влиза Красимира.

КРАСИМИРА: Говорихте ли му?

ВАНЬО: Да.

КРАСИМИРА: И какво каза той?

ВАНЬО: Че няма смисъл да говорим.

КРАСИМИРА: Защо?

ВАНЬО: Тези истории свършили.

КРАСИМИРА: Наистина ли?

ВАНЬО: Да.

КРАСИМИРА: Благодаря Ви.

ВАНЬО: За какво?

КРАСИМИРА: Ей така... Вие сте чудесно момче... Струва ми се, че на Вас човек всичко може да каже. Защото Вие не смятате, че съм малка, нали?... Аз отдавна исках да Ви кажа нещо, но...

ВАНЬО (*пребледнял*): Кажете.

КРАСИМИРА: Добре... Слушайте. (*Набира смелост.*) Аз обичам бати Петьо. Отдавна.

ВАНЬО: Отдавна?

КРАСИМИРА: Да. Много отдавна. Откакто дойде да живее у нас. Не зная дали това е любов. Казват, че любовта била нещо много по-зряло. Но и моето е сигурно любов. Макар и ученическа, вие знаете ли какво е това любов?

ВАНЬО: Мисля, че зная.

КРАСИМИРА: Аз влюбена ли съм? Как мислите?

ВАНЬО: Зависи какво чувствате. Ако зная симптомите, ще ви кажа.

КРАСИМИРА: Няма да се смеете, нали?

ВАНЬО: Как може.

КРАСИМИРА (*приготвя се да каже нещо много значително, след това се отказва*): Първо: вечер не мога да спя. А когато спя, го сънувам.

ВАНЬО: Как го сънувате?

КРАСИМИРА: До мене. Седим един до друг, той ми решава задачите. И после...

ВАНЬО: После?

КРАСИМИРА: После... Но това не е важно. Второ: не мога да уча. Нищо не ми влиза в главата. И трето: все нещо ме тегли насам. В неговата стая. Прочетох всичките му писма от Малина...

ВАНЬО: Това ли е?

КРАСИМИРА: Не е ли достатъчно?

ВАНЬО: Напълно... Значи, наистина сте влюбена. Той знае ли?

КРАСИМИРА: Не. Ако научи, ще пукне от смях. И няма да ми решава вече задачите. За него аз съм още малка. А аз съм вече на 16 години. И не вярвам в никакви щъркели. Но в него вярвам.

ВАНЬО: Тогава трябва да му кажеш.

КРАСИМИРА: Трябва.

ВАНЬО: Ами кажи му.

КРАСИМИРА: Там е работата, че не зная как да му го кажа.

ВАНЬО: Много просто – кажи му: обичам те, само че не бати Петьо, а Петьо.

КРАСИМИРА: Не. Това всички го знаят. Искам да бъде нещо по-друго, по-особено.

ВАНЬО: По-особено... Добре... Кажи му тогава. „Знаеш ли, когато те видях за първи път, усетих, че сърцето ми досега е приличало на едно плахо охлювче. То дълго е стояло в черупката си и е мислило, че всичко знае за света. И изведнъж, най-неочаквано и за него самото, то е подало навън рогца. И първото нещо, което вижда от този нов, недостъпен още

свят – си ти. Трябва да пазиш това охлювче. Сега то е излязло от черупката си и внимателно опипва всяка бучка, всяка тревичка по пътя си към тебе. Но един невнимателен жест, една студена дума ще го накарат да се прибере отново, а може би завинаги в черупката си”.

КРАСИМИРА: Вие нямате приятелка, нали?

ВАНЬО: Имам.

КРАСИМИРА: Сигурно е красива?

ВАНЬО: Много.

КРАСИМИРА: И добра?

ВАНЬО: Много... Хайде кажете му. Аз ще отида да го повикам. И ще стискам палци.

КРАСИМИРА: Стискайте, само че по-силно. Ето така.

11

Хваща ръцете на Ваньо и му свива палците. Силно смутен и развълнуван, Ваньо излиза. Красимира остава сама, цяла в напрежение... Влиза Петьо. В погледа му също се чете напрежение.

ПЕТЬО: Какво има?

КРАСИМИРА: Всъщност дребна работа.

ПЕТЬО: Ваньо каза ли ти нещо?

КРАСИМИРА: Какво например?

ПЕТЬО: Например... Нещо по-особено.

КРАСИМИРА: Откъде знаеш, че ми е казал?

ПЕТЬО: А, не зная. Само предполагам. Ти какво му отговори?

КРАСИМИРА: Нищо.

ПЕТЬО: Защо нищо?

КРАСИМИРА: Той ми каза да ти кажа нещо... Той е много добро момче. Не е като тебе и като Сашо. Изобщо този твой Сашо никак не ми харесва. Въобще... а тази Буби е цяла нещастница с него.

ПЕТЬО: Ти откъде знаеш?

КРАСИМИРА (*вече успокоена*): Нали виждам. Има нещо изкуствено в цялата тази работа. Ще се жени за нея, а не я обича.

ПЕТЬО (*нарочно*): Това не е задължително в един брак.

КРАСИМИРА: Не знам. Ти знаеш. Може би не съм пораснала достатъчно, но никога няма да се ожения за някого си, само защото е голяма перка или защото баща му е началник в някое министерство.

ПЕТЬО (*нарочно*): А на мене само да ми падне, оженвам се като нищо.

КРАСИМИРА (*предизвикателно*): Ами ожени се. Аз мога да бъда спокойна. Не съм красива, нямам баща в министерство... Аз изобщо нямам никакъв баща. А майка ми е обикновена готвачка... Защо на 16 години хората си въобразяват толкова много?

ПЕТЬО: Какво си въобразяват?

ПЕТЬО: Нещо.

Това е всъщност тяхното любовно призвание.

КРАСИМИРА: И на 48 си въобразяват нещо. Ама излиза точно обратното. Ето мама си въобразява, че ти си опасен за мене. А пък аз знам, че си безопасен. И не си никакъв бати Петьо, а просто Петьо. И тя дори не подозира, че опасната съм всъщност аз. *(Приближава се до него.)*

ПЕТЬО: Имаш право.

КРАСИМИРА: Нали? Знаеш ли какво трябваше да ти кажа?

ПЕТЬО: Зная.

КРАСИМИРА: Не знаеш.

ПЕТЬО: Зная.

КРАСИМИРА: Не можеш да знаеш. Слушай. Когато те видях за първи път, усетих, че сърцето ми досега е приличало на едно плахо охлювче...

ПЕТЬО: То дълго е стояло в черупката си и е мислило, че всичко знае на света.

КРАСИМИРА: ...И изведнъж, най-неочаквано и за него самото, то е подало навън рогца. И първото нещо, което вижда от този нов, недостъпен още свят, си ти. Трябва да пазиш това охлювче. Сега то е излязло от черупката си и внимателно опипва всяка бучка, всяка тревичка по своя път към тебе.

ПЕТЬО: ...Но един невнимателен жест, една студена дума могат да го накарат да се прибере отново, а може би завинаги в черупката си.

Петьо я целува.

КРАСИМИРА: Знаеш ли, аз те излъгах.

ПЕТЬО: За какво?

КРАСИМИРА: За Битълсите. Можеш ли да ги намериш отнякъде тези рошльовци?

Петьо пак я целува.

И за още нещо те излъгах.

ПЕТЬО: За какво?

КРАСИМИРА: За романа. Аз го измислях в момента.

Петьо пак я целува.

И за още нещо те излъгах.

ПЕТЬО: За какво?

КРАСИМИРА: За войника. След забавата. Той ме целуна. Даже два пъти.

След тази лъжа вече Петьо не я целува.

ПЕТЬО: Ти ли му позволи?

КРАСИМИРА: Да.

ПЕТЬО: Защо?

КРАСИМИРА: Защото ми беше интересно.

ПЕТЬО: Значи, така. Ами ако утре пак ти стане интересно?

КРАСИМИРА: Ами ако на тебе пак ти се прииска да доведеш цяла България в квартирата си?

ПЕТЬО: Каква България?

КРАСИМИРА: Онези с палтата. Бялото, зеленото и червеното.

ПЕТЬО: Значи, обиждаш.

КРАСИМИРА: Ами ти защо обиждаш?

ПЕТЬО: Добре, щом обиждаш, ще ти обърна гръб.

КРАСИМИРА: И аз също.

ПЕТЬО: И няма да те погледна повече.

КРАСИМИРА: И аз също.

ПЕТЬО: Край!

КРАСИМИРА: Край!

ПЕСЕН ЗА ЩЪРКЕЛИТЕ

В нашето време на трезвост
и на разумни неща
стана съвсем неуместно
да повървиш във нощта

покрай морето издраскано,
жълто от лунния лък,
да разговаряш със пясъка
и да подскачаш във кръг.

Дългият шлифер, баретката,
ласките в тъмния вход
вече не влизат във сметката,
в хода на твоя живот.

В нещо дали не си сбъркал?
Стана ли нещо със теб?
Вече не вярваш във щъркел,
но и не вярваш в човек.

Минали делници, где ви е
старият празничен зов?
Стана почти ежедневиe
къщната наша любов.

Може би нещо сме сбъркали
в нашия възрастен век?
Продава се вяра във щъркели!
Търси се вяра в човек!